

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA) SİTESİNE YÖNELİK OLARAK
ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Miyase TUTAR

**TRABZON
Haziran, 2015**

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**EGİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA) SİTESİNE YÖNELİK OLARAK
ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Miyase TUTAR

**Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nce Yüksek Lisans
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Danışmanı
Doç. Dr. Tuncay ÖZSEVGİ**

**TRABZON
Haziran, 2015**

KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 16 / 06 / 2015

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Tuncay ÖZSEVGİÇ .....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Miraç AYDIN .....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Çiğdem ŞAHİN .....

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

**Doç. Dr. Nevzat YİĞİT
Enstitü Müdürü**

BİLDİRİM

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Miyase TUTAR

16/06/2015

ÖN SÖZ

Günlük hayatımızda olduğu gibi teknoloji eğitim alanında da artık etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizde son yıllarda teknolojiyi kullanarak eğitim alanında ilerleme kaydetmek amacıyla birçok önemli projeler uygulamaya koyulmuştur. Bu projelerden biri de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından da destek olunan FATİH projesidir. FATİH projesi ile ilgili 2011'den itibaren birçok akademik çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların hemen hemen tamamı donanım alt yapısı ile alakalıdır. Yaptığımız literatür çalışması sonucunda FATİH projesinin içerik zenginleştirme ile ilgili geliştirilen çalışmalar üzerinde yapılan herhangi bir akademik çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden eğitimin esas temeli olan içerik geliştirme alanında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan farklı üniversiteler ve kurumlar tarafından da destek olunan Eğitim Bilişim Ağı (www.eba.gov.tr) sitesi ile ilgili araştırma çalışması yapılmasına karar verilmiştir.

Araştırma sürecinde danışmanlığımı üstlenerek, çalışmanın planlanması ve yürütülmesi sürecinde engin bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım ve maddi ve manevi yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen çok kıymetli hocam Doç. Dr. Tuncay ÖZSEVGİÇ'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca hayatım boyunca maddi ve manevi destekleriyle her zaman yanımda olan aileme ve arkadaşlarıma sonsuz minnet ve şükranlarımı sunarım.

Miyase TUTAR

Trabzon 2015

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖN SÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
ÖZET.....	viii
ABSTRACT.....	ix
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Araştırmanın Problemi	3
1. 2. Araştırmanın Gereçesi ve Önemi	3
1. 3. Araştırmanın Amacı	4
1. 4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1. 5. Araştırmanın Varsayımları.....	5
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	6
2. 1. Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar.....	6
2. 1. 1. Eğitim Teknolojisi	6
2. 1. 2. Türkiye’de Eğitim Teknolojileri.....	8
2. 1. 3. Öğrenme Nesne Ambarları ve Eğitim Portalları	9
2. 1. 4. FATİH Projesi.....	12
2. 1. 5. Eğitim Bilişim Ağı (eba).....	13
2. 1. 5. 1. Haberler	15
2. 1. 5. 2. e-İçerik	15
2. 1. 5. 3. e-Dergi.....	16
2. 1. 5. 4. e-Kitap	16
2. 1. 5. 5. Video	16
2. 1. 5. 6. Ses	17
2. 1. 5. 7. Görsel	17
2. 1. 5. 8. Doküman	17
2. 1. 5. 9. Tartışalım.....	18

2. 1. 5. 10. eba'nın Yardımcı Uygulamaları	18
2. 1. 5. 11. eba Market	20
2. 2. Literatür Taraması	20
3. YAPILAN ÇALIŞMALAR	23
3. 1. Araştırmanın Yöntemi	23
3. 2. Araştırmanın Örnekleme	23
3. 3. Araştırmada Kullanılan Veri Toplam Aracı ve Verilerin Toplanması	25
3. 4. Araştırmada Elde Edilen Verilerin Analizi	27
4. BULGULAR	28
4. 1. Katılımcılar ile İlgili Genel Veriler	28
4. 2. Katılımcıların eba Hakkındaki Bilgi Düzeyleri	34
4. 3. Katılımcıların eba'yı Kullanım Durumları	37
4. 4. eba'nın Kullanışlılığı ile İlgili Veriler	41
4. 5. eba'nın Etkililiği ve Verimliliği ile İlgili Veriler	47
5. TARTIŞMA	56
5.1. Öğretmenlerin eba Hakkında Bilgi Düzeyleri ve eba'yı Kullanma Durumları	56
5.2. Öğretmenlerin eba'nın Kullanışlılığı Hakkındaki Görüşleri	58
5.3. Öğretmenlerin eba'nın Eğitim-Öğretim Açısından Verimliliği ve Etkililiği Hakkındaki Görüşleri	60
6. SONUÇ ve ÖNERİLER	63
6.1. Sonuçlar	63
6.2. Öneriler	64
7. KAYNAKLAR	65
8. EKLER	67
9. ÖZGEÇMİŞ	75

ÖZET

Eğitim Bilişim Ağı (eba) Sitesine Yönelik Olarak Öğretmenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Milli Eğitim Bakanlığı'nın, son yıllarda uygulamaya koyduğu FATİH projesinin temel bileşenlerinden birisi olan "e-içeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi" kapsamında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından çevrimiçi sosyal bir eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı (eba) oluşturulmuştur. Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı'na yönelik bakış açılarının ve kullanım durumlarının belirlenmesi ve siteye ilişkin bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır. Araştırma, betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak online anket geliştirilmiştir. Uzman görüşü doğrultusunda hazırlanan anket 47 maddeden ve farklı soru türlerinden oluşturulmuştur. Geliştirilen anket internet ortamında öğretmenlere ulaştırılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemi, farklı illerde bulunan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 203 öğretmenden oluşmaktadır. Anket ile elde edilen veriler SPSS 16 programıyla analiz edilmiş ve veriler frekans ve yüzde değerleri olarak verilmiştir. Ayrıca farklı değişkenlerin birbirleri ile ilişkilerini göstermek amacıyla çapraz tablo kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin eba ile ilgili yeterli bilgilerinin olmadığı görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin eba'yı sıklıkla kullanmadıkları ancak eba'nın kullanışlı, etkili ve verimli bir site olduğu düşüncesine sahip oldukları da belirlenmiştir. Öğretmenlerin eba ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olmaları ve eba'yı daha etkin kullanmaları için okullarda tanıtım ve teşvik çalışmaları yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: eba, Eğitim Bilişim Ağı, FATİH projesi, Eğitim Teknolojisi

ABSTRACT

The Evaluation of Teachers' Perceptions towards Education Information Network (EIN)

As a main component of FATİH Project, which has recently been applied by Ministry of National Education, as part of "Provision and Conduction of e-content", a social educational platform, Education Information Network (EIN) has been established by General Directorate of Innovation and Education. In this study, besides making an evaluation regarding the platform, it is aimed to signify how teachers, who work at schools of Ministry of National Education, perceive, and use Educational Information Network. The research was conducted considering descriptive and relational screening model. An online survey was designed as data collection tool. The survey, which was designed by consulting to an expert, consists of 47 items and various question types. The survey was conducted to teachers as online. The sample of the research is 203 teacher participants, who teach in different cities and at schools of Ministry of National Education. The data gathered by the survey was analyzed through SPSS 16 software as frequency and percentage values. In addition, a crosstab was used to reveal the relation of different variables. The results show that teachers do not have enough knowledge about EIN. Moreover, it is signified that although teachers do not often use EIN, they perceive EIN as effective, practical and productive platform. Therefore, it is suggested to design introduction and encouragement programs at schools in order to provide teachers with more information regarding EIN, and teach them how to use EIN more effectively.

Keywords: eba, education information network, Fatih Project,

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1	Katılımcıların Cinsiyetlere Göre Dağılımlar	23
2	Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	24
3	Katılımcıların Görev Yaptığı Okullara Göre Dağılımı	24
4	Katılımcıların Yaşadıkları Bölgeye Göre Dağılımı	24
5	Katılımcıların Branşlara Göre Dağılımı.....	25
6	Katılımcıların Bilgisayar Kullanma Durumları	28
7	Katılımcıların Ders Amacıyla İnterneti Kullanma Durumları	29
8	Katılımcıların Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları.....	29
9.1	Bilgisayar Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi	30
9.2	Bilgisayar Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi	31
10.1	İnterneti Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi.....	32
10.2	İnterneti Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi.....	33
11	Katılımcıların eba (Eğitim Bilişim Ağı) Hakkındaki Bilgi Durumları.....	34
12.	Katılımcıların eba Hakkında Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları	34
13	Katılımcıların eba'nın İçeriğini Bilme Durumları	35
14	Katılımcıların eba Market Hakkındaki Bilgi Durumları.....	35
15	Katılımcıların eba ile İlgili Bilgi Düzeylerinin Birbiri İle İlişkisi	36
16	Katılımcıların eba ve eba Market Hakkında Bilgi Düzeylerinin İlişkisi.....	36
17	Katılımcıların eba'yı Kullanma Durumları	37
18	Katılımcıların eba'yı Kullanma Sıklığı	37
19	Katılımcıların eba'yı Kullanma Durumları ile Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişki.....	38
20	Katılımcıların eba'yı Kullanım Amaçları ile İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri.....	38
21	Katılımcıların İçerik Yükleme ile İlgili Durumları.....	39

22	Katılımcıların İçerik Yükleme Nedenleri ile İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri	39
23	Katılımcıların Video Bölümünü Kullanma Durumları	39
24	Katılımcıların Dergi Bölümünü Kullanma Durumları	40
25	Katılımcıların Tartışalım Bölümünü Kullanma ve Geri Dönüt Alabilme Durumları	40
26	Katılımcıların eba'nın Bölümlerinin Kullanışlılığı ile İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri	41
27	Katılımcıların eba'nın Kullanışlılığı ile İlgili Görüşleri	41
28	Cinsiyet ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	42
29	Eğitim Durumu ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	42
30	Yaş Aralığı ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	43
31	Okul Türü ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	43
32	Kıdem Yılı ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	44
33	Yerleşim Yeri ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	45
34	Bilgisayar Kullanım Durumu ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	45
35	İnternet Kullanım Durumları ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	46
36	Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki	47
37	eba'daki Kaynakların Verimliliği ile İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri	47
38	eba'daki Kaynakların Etkililiği ile İlgili Frekans ve Yüzde Değerleri	48
39	Etkililik ve Verimlilik ile İlgili Genel Frekans ve Yüzde Değerleri	48
40	Katılımcıların Cinsiyetine Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	49
41	Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	49
42	Katılımcıların Yaş Aralığına Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	50
43	Katılımcıların Çalıştığı Okul Türüne Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	50
44	Katılımcıların Kıdem Yılına Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	51
45	Katılımcıların Yaşadığı Yerleşim Yerine Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	52

46	Katılımcıların Bilgisayar Kullanma Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri.....	53
47	Katılımcıların İnternet Kullanım Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	54
48	Katılımcıların Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri.....	54
49	eba'nın Etkililiği ve Verimliliği ile Kullanışlılığı Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri	55

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1	Eğitim Bilişim Ağı ana sayfası	14

KISALTMALAR LİSTESİ

FATİH	: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
eba	: Eğitim Bilişim Ağı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
BT	: Bilişim Teknolojisi
YEĞİTEK	: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
MEBBİS	: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri

1. GİRİŞ

Son yıllarda teknolojide meydana gelen büyük ilerlemeler insanların hayatlarında önemli yer tutmaktadır. İnsanlar hayatlarını daha kolay kılmak veya daha verimli sonuçlar elde etmek amacıyla teknolojiyi yaşamlarının bir parçası haline getirmişlerdir. Bu bakımdan gelişmiş ülkelere baktığımızda teknoloji hem ileri düzeyde kullanılmakta hem de daha iyisini elde etme adına sürekli geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu ülkelerin teknolojiyi en etkin kullandıkları alanlardan birisi de şüphesiz eğitim alanıdır. Çünkü eğitim sistemlerinde teknoloji etkili bir şekilde kullanıldığında, teknolojinin hem öğretmenler hem de öğrenciler için faydalı ve verimli sonuçlar doğurduğu kabul edilmektedir. Teknolojinin sürekli değişim ve gelişim halinde bulunduğu çağımızda, ülkemizde bulunan çeşitli eğitim kurumları bu gelişimlere ayak uydurmak, teknolojiyi eğitim alanında daha etkin kullanmak ve eğitimi daha verimli hale getirmek amacıyla birçok farklı projeler üretmektedirler.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın, teknolojinin eğitime etkili bir şekilde entegre edilmesi ve eğitimin daha kaliteli ve verimli olabilmesi için uygulamaya koyduğu projelerden bir tanesi de FATİH (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) projesidir.

Bu projenin temel bileşenlerinden birisi olan "e-içeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi" kapsamında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından çevrimiçi sosyal bir eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı (eba) oluşturulmuştur. Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yönetilip akademik çevrelerden destek alarak hem öğretmenler hem de öğrenciler için okulda, evde ya da her yerde ihtiyaç duydukları güvenilir ve etkili içeriklere ulaşmalarını sağlamak amacıyla geliştirilmeye devam etmektedir (MEB, 2014).

eba;

- Farklı, zengin ve eğitici içerikler sunmak,
- Bilişim kültürünü yaygınlaştırarak eğitimde kullanılmasını sağlamak,
- İçerikle ilgili ihtiyaçlarınıza cevap vermek,
- Sosyal ağ yapısıyla bilgi alışverişinde bulunmak,
- Zengin ve gittikçe büyüyen arşiviyle derslere katkı sağlamak,
- Bilgiyi öğrenirken aynı zamanda yeniden yapılandırabilmek ve bilgiden bilgi üretmek,
- Farklı öğrenme stillerine (sözel, görsel, sayısal, sosyal, bireysel, işitsel öğrenme) sahip öğrencileri de kapsamak,
- Bütün öğretmenleri ortak bir paydada buluşturarak eğitime el birliğiyle yön vermelerine ön ayak olmak,
- Teknolojiyi bir amaç olarak değil bir araç olarak kullanmak amacıyla tasarlanan sosyal bir eğitim platformudur (MEB, 2014).

eba, elektronik ortamda eğitime katkı sağlayabilecek öğeleri bir araya getirerek dijital bir çatı görevini üstlenmektedir. eba, yurt içinde ve yurt dışında geliştirilen ve eğitimde teknoloji kullanımını etkili ve verimli hale getirebilecek uygulamaları kullanıcılarına sunmakta böylelikle eğitim sistemimizde ihtiyaç duyulan elektronik eğitim içeriğini karşılamak amacıyla kendisini sürekli geliştirerek, içerik sağlama da önemli bir yer kaplamaktadır.

eba, elektronik içerik materyallerini sağlayan bir site olmanın yanında öğretmenlere farklı içerik geliştirme programları sunarak öğretmenlerin kendi elektronik materyallerini oluşturmalarına yardımcı olmaktadır. Ayrıca öğretmenler geliştirdikleri içerikleri eba'ya ekleyerek diğer öğretmenlerin dijital içerik ihtiyacını gidermede ve kullanımı sağlamada ciddi katkıları bulunmaktadır. Bu yüzden öğretmenlerin siteyi aktif olarak kullanmaları, katkıda bulunmaları ve geliştirilme sürecinde yardımcı olmaları eba'nın geliştirilmesi ve oluşturulduğu amaca hizmet etmesi açısından önem arz etmektedir.

eba, öğretmenlere dijital içerik sağlamanın yanında kullanıcılar için aynı zamanda sosyal bir eğitim platformu olarak görev üstlenmektedir. Öğretmen ve öğrencilere elektronik eğitim içeriğini sunmak amacıyla oluşturulan eba halen yapılanma aşamasında olup geliştirilme süreci devam etmektedir. Bu süreç Milli Eğitim Bakanlığı yetkileri, öğretmenler ve öğrencilerin yaptığı farklı katkılarla oluşmaktadır. Planlanma ve geliştirilme aşaması her ne kadar yapıcı düşüncelerle gerçekleştirilmiş olsa da günümüz itibariyle eba'nın arzu edilen ve istenilen düzeyde kullanılmadığı düşünülmektedir. Yapılan informal görüşmelerde öğretmenlerimizin eba ile ilgili tanımsal düzeyde bir farkındalığa sahip olmalarına rağmen içeriği, amacı ve kullanım durumu ile ilgili yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadığı görülmektedir. Bilgi düzeyi yeterli olmayınca öğretmenlerin eba'yı etkili ve bunun sonucunda verimli kullanımı beklenemez. Ülkemizdeki öğretmen sayısının 800 binin üzerinde olduğu düşünüldüğünde dijital öğrenciler olan günümüz öğrencilerine sahip olan öğretmenler için eba'nın ne denli önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenlerin eba'yı kullanmaları bir anlamda onların dijital teknolojileri ve sosyal paylaşım ağlarını kullanmaları ile doğrudan ilişkili olabilir. eba, alt yapı itibariyle bir dijital içerik sağlama veya ekleme sitesi gibi görünse de arka planda ilgili paydaşların interneti kullanma ve bilgisayar okuryazarı olmaları ile ilgilidir. Bir başka ifadeyle öğretmenlerin eba hakkında bilgi sahibi olmaları, eba'yı kullanmaları ve verimli bir şekilde yararlanmaları onların teknoloji ile olan ilişkisini de ortaya koymaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan öğretmenlerin eba hakkında bilgi düzeylerini, kullanım miktarlarını ve eba'dan verimli bir şekilde faydalanma durumlarını ortaya koyan bir çalışmaya rastlanılmamaktadır.

1. 1. Araştırmanın Problemi

FATİH projesi kapsamında geliştirilen eba (www.eba.gov.tr) sitesine yönelik öğretmenlerin bakış açıları ve siteyi kullanım durumları nelerdir?

Alt Problemler:

1. Öğretmenlerin eba hakkında bilgi düzeyleri ve eba'yı kullanma durumları nedir?
2. Öğretmenlerin eba'nın kullanılabilirliği hakkındaki görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin eba'nın eğitim-öğretim açısından verimliliği ve etkililiği hakkındaki görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin eba'ya yönelik durumları bazı değişkenler (cinsiyet, kıdem yılı, sosyal çevre vb.) açısından farklılık göstermekte midir?

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Devlet okullarında çalışan öğretmenlerimizin sayısı düşünüldüğünde onların eba hakkındaki bilgi düzeylerinin ve verimli kullanım düzeylerinin belirlenmesi eba'nın materyal, dergi, e-kitap, video, ses, doküman gibi modüllerinin kullanılabilirliğini arttıracaktır. Sosyal ağların kişileri asosyal hale getirdiği (Tanrıverdi ve Sağır, 2014) literatürde ifade edilse de eba ile öğretmenler farklı illerde, okul türlerinde ve branşlarda çalışan öğretmenler ile içerik paylaşımı ile bir anlamda iletişime geçeceğinden aralarında farklı işbirliklerinin oluşmasına neden olabilecektir. Bir başka ifadeyle farklı branşlarda çalışan öğretmenlerin eba hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi bu işbirliklerinin ve eba'nın içeriğinin güçlendirilmesi açısından önem arz etmektedir. Yapılacak olan çalışma ile öğretmenlerin eba hakkında sahip oldukları bilgi düzeyi, eba'nın kullanılabilirliği, etkililiği ve verimliliği hakkında literatüre yeni bilgiler kazandırılacaktır. Bir anlamda öğretmenlerimizin teknoloji ile olan ilişkisi de ortaya konulmuş olacaktır.

Son yıllarda FATİH projesi üzerinde çok konuşulan güncel bir proje olup birçok akademik araştırmaya konu olmuştur. Literatür taraması sırasında FATİH projesi kapsamında oluşturulan eba sitesine yönelik herhangi bir kaynak ve akademik çalışma bulunamamıştır. Bu bakımdan bu çalışma eba ile ilgili yapılan ilk çalışmalardan olma ve literatür özelliği oluşturma açısından önemlidir.

FATİH projesi beş farklı bileşenden oluşan çok kapsamlı bir proje olduğundan dolayı bu proje hakkında genel olarak yapılan araştırmalar ve çalışmalar projenin etkilerinin ve sonuçlarının tam olarak anlaşılması konusunda eksik kalmaktadır (Aktaş vd., 2013; Keleş ve Turan, 2015). Geniş kapsam alanına sahip bu projenin tam olarak anlaşılması için bileşenlerinin ayrı ayrı incelenmesi ve bu çalışmalar doğrultusunda değerlendirme ve geliştirme çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada bileşenlerden biri olan "e-

İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi” kapsamında oluşturulan eba hakkında ayrı bir araştırma çalışması planlanmıştır. Bu bakımdan bu çalışma, FATİH projesinin içerik olarak eğitime neler kattığı konusunda öğretmenlerin görüşlerini içermesi açısından önem arz etmektedir.

Bu çalışma kapsamında geliştirilen veri toplama aracını öğretmenlere ulaştırma sürecinde eba ile ilgili bilgisi olmayan birçok öğretmenin de eba hakkında bilgi sahibi olması ve eba’yı kullanır duruma gelmeleri bakımından önemlidir. Bir başka ifadeyle bu çalışma, eba’nın bilinmesine, kullanımına ve yaygınlaşmasına katkı sağlanacaktır. Elde edilen veriler ile de Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerine işlevsel sonuçlar sağlanarak eba’nın daha etkili şekilde geliştirilmesine ve kullanımına katkılar sağlanacaktır.

1. 3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında uygulanan FATİH projesi kapsamında oluşturulan eba’ya yönelik öğretmenlerin bakış açılarını ve kullanım durumlarını belirlemek ve siteye ilişkin bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

1. 4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmada veri toplama amacıyla online bir anket geliştirilmiş ve internet ortamında öğretmenlere ulaştırılmaya çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak online anket kullanımının uzak mesafelerde ulaşım kolaylığı sağladığı, anketi cevaplayanların istediği zaman ve sürede cevaplama seçeneği olması ve bazı analiz sonuçlarının elektronik olarak anında alınabilmesi gibi bir çok avantajlarından dolayı online anket kullanımına karar verilmiştir. Ancak online anket yolu ile veri toplamanın avantajları olduğu gibi dezavantajları ve kısıtlamaları da bulunmaktadır. Ülkemizde halen internetin olmadığı okulların bulunması ve internetin çok yaygın olarak kullanılmamasından dolayı online anket kullanımının erişim sınırlılığı bulunmaktadır. Bu sebepten dolayı erişim sağlanan cevaplayıcı sayısı önemli ölçüde etkilenmiştir. Ayrıca araştırma konusunun örneklem grubu tarafından istenilen düzeyde ilgi görmemesi, araştırmanın öneminin ve hassasiyetinin tam olarak bilinmemesi ve ülkemizde anket cevaplama konusunda öğretmenlerin genel itibari ile isteksiz olması gibi nedenlerden dolayı istenilen sayıda örnekleme ulaşılamamıştır. Bütün bu dezavantaj ve kısıtlamalardan dolayı hazırlanan anket uzun süreli olarak erişime açık bırakılmış ve sık sık doldurma isteği gönderimi ile sınırlılıklar giderilmeye ve belli sayıda örnekleme ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak 203 öğretmen ankete geri dönüt vermiş olduğundan dolayı çalışma bu öğretmenlerin görüşleriyle sınırlı kalmıştır.

1. 5. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmaya katılan öğretmenlerin araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketteki sorulara ve önermelere samimi olarak cevap verdikleri varsayılmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Konu ile İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında ilk olarak eğitim teknolojisi, Türkiye'deki eğitim teknolojisinin son durumu, eğitim portalları ve FATİH projesi hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra eba'ya yönelik bilgiler sunulduktan sonra literatür taramasının sonuçları sunulmuştur.

2. 1. 1. Eğitim Teknolojisi

Günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte birçok değişiklikler meydana gelmektedir. İnsanlar teknolojiyi ilk zamanlarda daha kolay bir yaşam için kullansalar da günümüzde artık teknoloji ülkelerin gelişmişlik düzeyini göstermektedir. Teknolojideki gelişmeler ve ilerlemeler bilim alanında da birçok ilerleme kaydedilmesini sağlamıştır. Bugün ülkeler esas gücün fiziksel anlamda değil bilim alanındaki ilerlemelerle olduğunun farkına vardıklarından dolayı teknolojiyi bilim alanında en etkin şekilde kullanmaktadırlar. Bilim alanında ilerlemenin en etkin yolunun eğitim alanında ilerlemekle olacağından dolayı gelişmiş ülkeler eğitim sistemlerinin en iyi olması için çalışmalar yapmaktadırlar.

Teknolojideki ilerlemeler birçok alanı etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Gelişen teknolojiyi eğitim sistemlerinde kullanarak eğitimin daha verimli olması sağlanmaya çalışılmaktadır. Bütün bu değişikliklerden dolayı eğitim de "Eğitim Teknolojisi" adında yeni bir kavram ortaya çıkmıştır.

Eğitim teknolojisi, eğitim bilimlerindeki teorik bilgiler ile teknolojik uygulamaların birleşmesini hedef almıştır. Eğitim bilimleri de teknoloji gibi sürekli değişim ve gelişim içerisindedir. Her iki önemli alandaki gelişme ve ilerlemelerin birleşmesi için birçok çalışmalar yapılmaktadır.

Alkan'a göre (2005) Eğitim ve teknoloji insan yaşamının daha etken duruma getirilmesinde önemli rolü olan iki temel öğedir. Her iki öğe de insanın doğal ve sosyal çevresine egemen olma yönünde gösterdiği çabalarla başvurduğu iki temel araç olmuştur. Eğitim, insanın doğuştan kazandığı gizil güçlerin ve yeteneklerin açığa çıkarılmasına, onun daha güçlü, daha olgun, yaratıcı ve yapıcı bir varlık olarak gelişme ve büyümesine hizmet etmiştir.

Teknoloji ise insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerinden daha etken, daha verimli biçimde yararlanabilmesinde, onları daha sistemli ve bilinçli olarak uygulayabilmesinde yardımcı olmuştur. Böylece eğitim teknolojisi insanoğlunun

mükemmelleştirilmesi, kültürlenmesi ve geliştirilmesi, doğaya ve çevresine karşı etken ve nüfuzlu, egemen bir unsur haline gelmesinde etken olmuştur (Alkan, 2005).

Eğitim teknolojisi “genelde eğitime, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılandırılmasıdır.” Diğer bir deyişle, öğrenme-öğretme süreçlerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi işidir (Alkan, 2011).

İşman’a (2005) göre; eğitim teknolojisinin genel bir kavram olarak üç ana özelliği kapsadığı ortaya çıkar:

1. Donanımlar
2. Öğrenme ve öğretme kuramları
3. Öğretim ortamlarının tasarımı

Yukarıdaki özelliklere göre İşman (2003), eğitim teknolojisini; “Öğrenme öğretme ortamlarında etkili öğrenmeleri oluşturmak için zenginleştirme ve geliştirme süreçlerinde işe koşulan bütün kuramsal ve pratik çalışmaların bir programlı set halindeki uygulaması” olarak tanımlamıştır.

Eğitim teknolojisinin, eğitimin üç temel ögesi olan; toplum, birey ve bilgi arasındaki etkileşim üzerinde önemli bir etkisi vardır. Eğitim, değişen ve gelişen bilim teknolojiye ayak uydurmak zorundadır. Çünkü toplum-birey-bilgi üçlüsünden oluşan eğitim teknolojisinin her bir ögesi ayrı ayrı bu değişim ve gelişimden etkilenmektedir. Bu etkilenme eğitimde güncelleştirilme sorununu yaratmakta ve bu sorunun çözümünde ise eğitim, kendine özgü ortam ve teknolojileri geliştirmektedir. Ayrıca bir yandan da öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrencilere kazandırılacak olan hedeflerin etkili bir biçimde nasıl gerçekleştirilebileceği sorusunu cevaplamaya çalışmaktadır (Numanoğlu, 1995).

Eğitim teknolojisinin temel amacı öğrencilerin eğitim hedeflerine ulaşmalarını sağlamaktır. Bunu sağlamak için teknoloji sayesinde elde edilen araç gereçlerin yanı sıra insan gücünden, davranış bilimlerinin araştırma sonuçlarından yararlanır. Ayrıca eğitim kuramlarından yardım alarak öğretim yöntem ve teknikleriyle eğitim teknolojisi desteklenmelidir. Bu anlayışla görsel işitsel araçların eğitim ortamında özensiz kullanımına son verilerek tüm eğitim materyallerinin sınıf ortamında öğrenci karakterlerine, eğitim hedeflerine uygun olarak kullanılması sağlanmaya çalışılmaktadır (Demirel ve Yağcı, 2011).

Eğitim de kullanılan akıllı tahta, tablet, projeksiyon cihazı vb. cihazlar diğer alanlarda da kullanıldığından dolayı bu teknolojiyi eğitim teknolojisi olarak isimlendirmek doğru değildir. Bundan dolayı eğitim teknolojisi sadece donanımdan ibarettir şeklinde bir yorumda bulunmamamız gerekmektedir.

Eğitimde teknolojik cihazlara yer verilmeye başlanmasıyla beraber bu cihazlarda kullanılacak dijital eğitsel materyallere ihtiyaç duyulmuştur. İlk aşamada var olan eğitsel içerik dijital ortama aktarılmıştır. Zamanla dijital ortama aktarılan içerikler yeterli olmayınca teknolojik cihazlara uygun içerik ve içerik hazırlama editörü geliştirme yoluna gidilmiştir. Eğitim donanımları için hazırlanan bu dijital içeriklere eğitim teknolojisi adı verilmiştir. Eğitim teknolojisi tanımını ilk duyanlarda eğitimde kullanılan donanımlara verilen ad olarak algılansa da; aslında eğitim için geliştirilen yazılımların ortak adıdır.

2. 1. 2. Türkiye’de Eğitim Teknolojileri

Türkiye’de, eğitim teknolojileri ile ilgili çalışmalara bakıldığında 1980’li yıllara kadar genellikle Millî Eğitim Bakanlığı tarafından planlanarak uygulanmış olduğu grlmektedir. 1789 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile altıncı ve yedinci beş yıllık kalkınma planlarında, okullarda verilen eğitimin niteliğinin ve verimliliğin arttırılması için eğitim teknolojisinin olanaklarından yararlanması gereği vurgulanmıştır. Ancak genel itibari ile çalışmalara bakıldığında eğitim teknolojisi alanındaki çalışmalar istenildiği ölçüde hızlı ilerlememiştir. Bununla birlikte 1973 yılından itibaren Devlet Planlama Teşkilatı tarafından eğitimde teknoloji kullanımını ile ilgili hedefler gündeme alınmış ve eğitimde teknolojik altyapıların kullanılması beş yıllık kalkınma planına dahil edilmiştir.

2000’li yıllara kadar eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması ve yaygınlaştırılmasında yeterli gelişme sağlanamamıştır. İlköğretimden başlamak üzere eğitimin her kademesinde bilgisayarlı eğitime geçilmesi, her okula internet erişiminin sağlanması ve müfredat programlarının yazılım programları olarak öğretilmesinin önem taşıması vurgulanmıştır (DPT, 2001).

2007 yılında yayınlanan verilerde, bilişim okur yazarlığı, yabancı dil hakimiyeti, eleştirel düşünme becerileri ve demokratik katılımın özellikle eğitimin temel kademelerinde geliştirilmesi ihtiyacından bahsedilmiştir. İlgili dönemde öğrencilerin kullanımındaki bilgisayarlar dikkate alındığında, ilköğretimde bilgisayar başına 31 ğrenci düşerken ortaöğretimde bu sayının 25 olduğu grlmektedir. Bununla birlikte bilgisayarların bölgeler arasında dengesiz dağıldığı grlmektedir. İlköğretimde Gaziantep’te bilgisayar başına 51 ğrenci düşerken Tunceli’de 11, ortaöğretimde ise bu sayı İstanbul’da 60 iken, Tunceli ve Sinop’ta 9’dur (DPT, 2007).

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yayınlanan bu veriler incelendiğinde ülkemizde her geçen yıl bilgisayar okuryazarlığı oranının arttığı, internet ağlarının başta niversiteler olmak üzere eğitimin birçok alanında kullanıldığı grlmektedir. Bununla birlikte eğitimde bilgisayar ve internet teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştığa öğretmenlerin ve

öğrencilerin bu konuda bilgi ve yeterliliklerinin de artması beklenmektedir (Kocaoğlu, 2013).

Millî Eğitim Bakanlığı eğitimde teknolojinin kullanılması amacıyla birçok farklı kuruluşlarla birlikte bazı anlaşma ve projeler yapmıştır. Bunlardan bazılarını incelediğimizde;

ThinkQuest: Oracle ile MEB işbirliği sonucunda uygulamaya konmuş bir eğitim portalı projesidir. Bu proje ile oracle tarafından programa dahil edilen ülkemizdeki okullara ücretsiz bir web alanı sunulmaktadır. Okulda görevli tüm öğretmen ve öğrencilere kişisel internet sayfaları hazırlamaları için ücretsiz alan ve programlar sunulmakta, öğrenci ve öğretmenlerin birbirleri ile ve programa dahil tüm yabancı ülke ve ulusal okullar ile etkileşim kurmasına izin vermektedir (MEB, 2007).

İntel Öğretmen Programı: MEB ve İntel firması arasında imzalanan işbirliği protokolü gereğince Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullardaki tüm öğretmenlere yönelik olarak uygulanan İntel Öğretmen Programı iki versiyona sahiptir. İlköğretimde görevli öğretmenler için “yüz yüze”; ortaöğretimde görevli öğretmenler için “karma” modelin uygulandığı programda öğretmenlerimize günümüz yapılandırmacı eğitim anlayışı ile örtüşen “Proje Tabanlı Öğrenme” ve “Proje Tabanlı Öğretme” tekniklerinin kavratılmasına önem veriliyor. Bilişim Teknolojilerini eğitim-öğretime ve planlamaya etkin şekilde dahil etmenin yollarının denendiği programdır (YEĞİTEK, 2013).

Web Tabanlı İçerik Geliştirme: Proje ile il ve ilçelerden seçilen çeşitli eğitim dallarından öğretmenler eğitime alınarak yazarlık yazılımı programları konusunda eğitim almaktadır. Eğitimi alan öğretmenlerden eğitici materyaller hazırlamaları beklenmektedir. Eğitimlere öncelikle İntel Öğretmen Programı Kursu'na katılmış ve başarı göstermiş, bilgisayar kullanımı konusunda yeterli öğretmenler alınmaktadır (YEĞİTEK, 2013).

Dyned: Dinamik Eğitim Sistemi olarak adlandırılan DynEd Dil Eğitim Sistemi bilgisayar laboratuvarı olan tüm okullarda uygulamaya konmuştur (MEB, 2006).

Cisco Ağ Akademisi: Öğretmenlere yönelik bilgisayar ağları konusunda Cisco Ağ akademisi ile MEB 2007 yılında eğitimin başlaması için protokol imzalamıştır ve eğitimler devam etmektedir (MEB, 2007).

Millî Eğitim Bakanlığı'nın son yıllarda yapılan ve uygulamaya koyulan bir diğer projesi de FATİH projesidir.

2. 1. 3. Eğitim Portalları

İnternet ortamında, ihtiyaçların karşılanması ya da kolaylık sağlanması amacıyla birçok alan ve siteler oluşturulmaktadır. Oluşturulan sitelerden bazıları da portallardır.

İnternetin ve bilgi teknolojilerinin kullanılarak dışarı açılması sonucu portallar ortaya çıkmaktadır (Akpınar, 2005). Bir portalı diğer ağ sistemlerinden ayıran en önemli özellik, kullanıcının gereksinimleriyle ve ilgi alanlarıyla ilgili bilginin aynı alan içinde bulunması yani farklı siteye gitmeye gerek kalmamasıdır (Akpınar, 2005).

Dünya'nın her yerinde birçok farklı alanlarda portallar oluşturulmaktadır. Eğitim portalları da bu alanlardan birisidir. Gelişmiş ülkelerde uzun süredir kullanılan birçok eğitim portalı mevcuttur. Ayrıca ülkemizde dahil olmak üzere farklı ülkeler arasında da birlikte geliştirilen hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin kullanımına sunulan eğitim portalları bulunmaktadır. Literatür taraması sonucunda ulaşılan ve farklı şekilde adlandırılabilir bile eğitim portalı görevi üstlenen bazı siteler aşağıda verilmiştir;

<http://www.merlot.org> (Multimedia Educational Resource for Learning and Online Teaching): Merlot nesne ambarı, ücretsiz hizmet veren ve yaygın olarak bilinen bir nesne ambarıdır. Kaliforniya Üniversitesi öğrenim geliştirme merkezi tarafından finanse edilmiştir. Sistem, web sayfalarını kullanan öğretim elemanlarına geleneksel, web tabanlı ve uzaktan öğretim ortamlarındaki dersler için kaynak sunmaktır. Metadata standardı olarak IEEE-LOM kullanılmıştır (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

<http://www.shodor.org/interactivate> (Shodor Education Foundation): Fen ve Matematik eğitiminin gelişmesine modelleme ve simülasyon tekniklerini kullanarak yardımcı olmayı düşünen bir platformdur (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

<http://learnalberta.ca> (AlbertaEducation): Hayat boyu öğrenmeyi destekleyen kaliteli online kaynakları içermektedir. Alberta eğitim programı ile paralel hazırlanmış olup öğretmenler, öğrenciler ve velilerin üye olarak kullanabilecekleri bir sistemdir (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

<http://skool.meb.gov.tr> (SKOOL): Millî Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu bu nesne ambarında matematik, fizik, kimya ve biyoloji derslerinde ilk ve ortaöğretim program) paralelinde nesnelere rastlamak mümkündür. Sitenin etkileşimli özellikle hazırlanmış içeriği ile derste öğretilen konuları destekleyici bir kaynak olarak kullanılması mümkündür (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

<http://atanesa.atauni.edu.tr/> (ATANESA): Bu uluslararası tanımlara göre kataloglanmış ilk Türkçe nesne ambarıdır. Atanesa, orta ve yüksek öğretim seviyesinde kimya, fizik, biyoloji ve matematik derslerinin yanı sıra yükseköğretim seviyesinde öğretim teknolojileri ve programlama dilleri derslerine yönelik 8.000'i aşkın öğrenme nesnesini bulundurmaktadır (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

<http://samap.ibu.edu.tr/> (SAMAP): TÜBİTAK destekli bir proje kapsamında geliştirilmiştir. Bu proje ile, tüm Türkiye'de ilköğretim 1-8. sınıflar düzeyindeki öğretmen ve öğrencilerinin matematik derslerinde tamamlayıcı materyal olarak kolayca

kullanabilecekleri ve ilköğretim matematik öğretim programında incelenen tüm kavram ve ilişkileri destekleyen kapsamlı bir "etkileşimli" eğitsel yazılım setinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen yazılım seti internet ortamında üyelerin hizmetine sunulmaktadır (Çakıroğlu ve Akkan, 2009).

eTwinning portalı, CSS (Merkezi Destek Servisi) Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Direktörlüğü adına European Schoolnet tarafından işletilir ve yönetilir. Bu portal, eTwinning'e ilgi duyan veya katılan herkes için resmi ve çevrimiçi Avrupa iletişim noktasıdır. Okullar arasında bilgi alışverişi için sanal buluşma noktasıdır. Okulların; ortak, kaynak, tavsiye, yardım ve bilgi bulmaları ve hatta birbirleriyle ortaklık içinde eTwinning projeleri oluşturmaları için gerekli olan tüm araçları ve hizmetleri sağlamaktadır. eTwinning CSS portalı, farklı Ulusal Destek Servislerinin ofisleri tarafından ulusal düzeyde işletilen portallarla yakın bir ilişki içindedir.

Scientix Projesi, Avrupa'da Fen ve Matematik öğretiminde sorgulama temelli eğitimi Scientix Portalı aracılığıyla yaygınlaştırmayı amaçlayan, öğretmenlere, akademisyenlere, yöneticilere, ailelere ve Fen-Matematik eğitimi ile ilgilenen tüm kişilere açık bir projedir. Scientix Portalı, 2010 yılı Mayıs ayında kullanıma açılmış olup portala <http://scientix.eu> adresinden ulaşılabilmektedir. Portalda, Fen ve Matematik öğretmenlerinin derslerinde kullanabilecekleri, öğrencilerin bilimsel düşünme ve araştırma yapma becerilerini geliştirmeye yönelik sorgulama temelli Fen ve Matematik projeleri, etkinlikleri ve materyalleri paylaşılmaktadır. Scientix projesi 2013 yılından itibaren Scientix2 adıyla devam etmektedir.

www.mebvitamin.com, MEB Vitamin, MEB'in programıyla uyumlu olarak hazırlanmıştır. MEB Vitamin, öğrencilerin bilişsel ve psikolojik düzeyleri ve evreleri dikkate alınarak hazırlanmış, internet üzerinden öğrencilerin ve öğretmenlerin erişimine sunulmuştur. MEB Vitamin'in ilköğretim ve ortaöğretim düzeylerine hizmet sunan iki ayrı ürünü bulunmaktadır. MEB Vitamin İlköğretim 4-8. sınıf seviyelerindeki Matematik, Fen ve Teknoloji, Türkçe ve Sosyal Bilgiler derslerinde eğitim hizmeti sunmaktadır.

www.egitim.gov.tr sitesi de Milli Eğitim Bakanlığı'nın resmi öğrenme nesnesi ambarı olarak öğretmen, öğrenci ve velilere farklı içeriklerde birçok öğrenme nesnesi sunmaktadır.

eba (egitim.gov.tr) sitesi eğitim alanında birçok farklı içeriği bir araya getirerek kullanıcılarına sunmakta olduğundan dolayı yukarıda bahsedilen sitelere benzer olarak eğitim portalı görevi üstlenmektedir. Bahsi geçen eğitim portalları incelendiğinde bu portalların belirli kullanıcılara yönelik olduğu veya bazı özel alanlarda ya da yalnızca bazı sınıf seviyelerine uygun olarak içerik sağladığı görülmektedir. eba, okul öncesi eğitiminden lise eğitimi seviyesine kadar bütün alan ve dersler ile ilgili içerik oluşturmayı

amaçladığından dolayı bu portallara göre çok daha kapsamlı bir eğitim portalı olarak değerlendirilebilmektedir. eba'da bulunan dijital kaynaklar eba'nın içerik birimi, akademik çevreler ve öğretmenlerin oluşturdukları ile gönüllü eğitim firmaları tarafından paylaşıma sundukları e-içeriklerden oluşmaktadır. Geliştirilen dijital kaynakların farklı bakış açılarıyla farklı birimler ve kişiler tarafından oluşturulmakta olması eba'nın içerik kısmının diğer eğitim portallarına göre daha geniş bir kullanıcı kitlesine hitap ederek e-içerik ihtiyaçlarını gidermede önemli bir katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Ayrıca eba içerisinde farklı eğitim portallarının, bazı içerik geliştirme araçlarının vb. sunulması ve doküman depolama alanı, eba'nın yardımcı uygulamaları, eba Market gibi farklı alanların ve uygulamaların bulunmasından dolayı eba, geniş kapsam alanına sahip bir eğitim platformu olduğunu göstermektedir.

2. 1. 4. FATİH Projesi

FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla BT araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların 620.000 dersliğine dizüstü bilgisayar, projeksiyon cihazı ve internet altyapısı sağlamaktadır (MEB, 2013).

Bu projeye, bireylerin yaşam boyu öğrenmelerini desteklemek ve teknolojiden faydalanarak uygun bir ortam oluşturmayı ve böylece kendilerini geliştirmeleri için katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Kullanılacak olan e-içeriğin geliştirilmesiyle birlikte, bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri haline gelecektir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin geliştirilen bu teknolojiden faydalanmalarını sağlayarak akademik başarıyı arttırmak hedeflemiştir. FATİH projesi kapsamında her sınıfa akıllı tahta, dizüstü bilgisayar ve renkli yazıcı verilmesiyle bilgisayar destekli bir eğitim sağlanarak öğrencilere oluşturulan e-içerik ulaştırılacaktır.

Fatih Projesi temel olarak beş ana bileşenden oluşmaktadır (MEB, 2013).

- Donanım ve Yazılım Altyapısı
- E-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi
- Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı
- Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT ve İnternet Kullanımı
- Derslerde BT Kullanımı için Öğretmenlere Hizmet içi Eğitim

Proje kapsamında okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların 570.000 dersliğine LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısı sağlamayı amaçlanmaktadır. Proje başladığında, projenin uygulanması hedeflenen eğitim

kurumlarındaki derslik sayısı 570.000 olmasıyla birlikte, uygulama sürecinin uzun olması ve bu süreç içinde yeni kurum ve dersliklerin açılmasıyla sayı güncellenmektedir. Araştırma yapıldığı sırada en son verilerde toplamda 620 bin derslikte proje teknolojilerinin kurulacağı bilgisine ulaşılmıştır (MEB, 2013).

Proje kapsamında sağlanacak donanım ve altyapılar şu şekildedir;

Her okula;

- 1 Adet Çok Fonksiyonlu Yazıcı
- 1 Adet Doküman Kamera

Her dersliğe;

- Etkileşimli Tahta;
- Kablolu İnternet Bağlantısı

Her öğretmene ve öğrenciye bir adet tablet bilgisayar sağlanacaktır. Bununla birlikte proje kapsamında okullara kurulan etkileşimli tahtalarda Windows 7 ve TÜBİTAK tarafından geliştirilen yerli işletim sistemi olan PARDUS işletim sistemi kurulu olarak gelmektedir (MEB, 2013).

2. 1. 5. Eğitim Bilişim Ağı (eba)

Eğitim Bilişim Ağı (eba), FATİH projesinin alt bileşenlerinden biri olan “e-içeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi” kapsamında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan ve yürütülen çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. Bu platformun amacı; okulda, evde, kısacası ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak etkili materyal kullanımını destekleyip teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlamaktır. eba, sınıf seviyelerine uygun, güvenilir ve doğru e-içerikler sunmak için oluşturulup geliştirilmeye devam etmektedir (MEB, 2014).

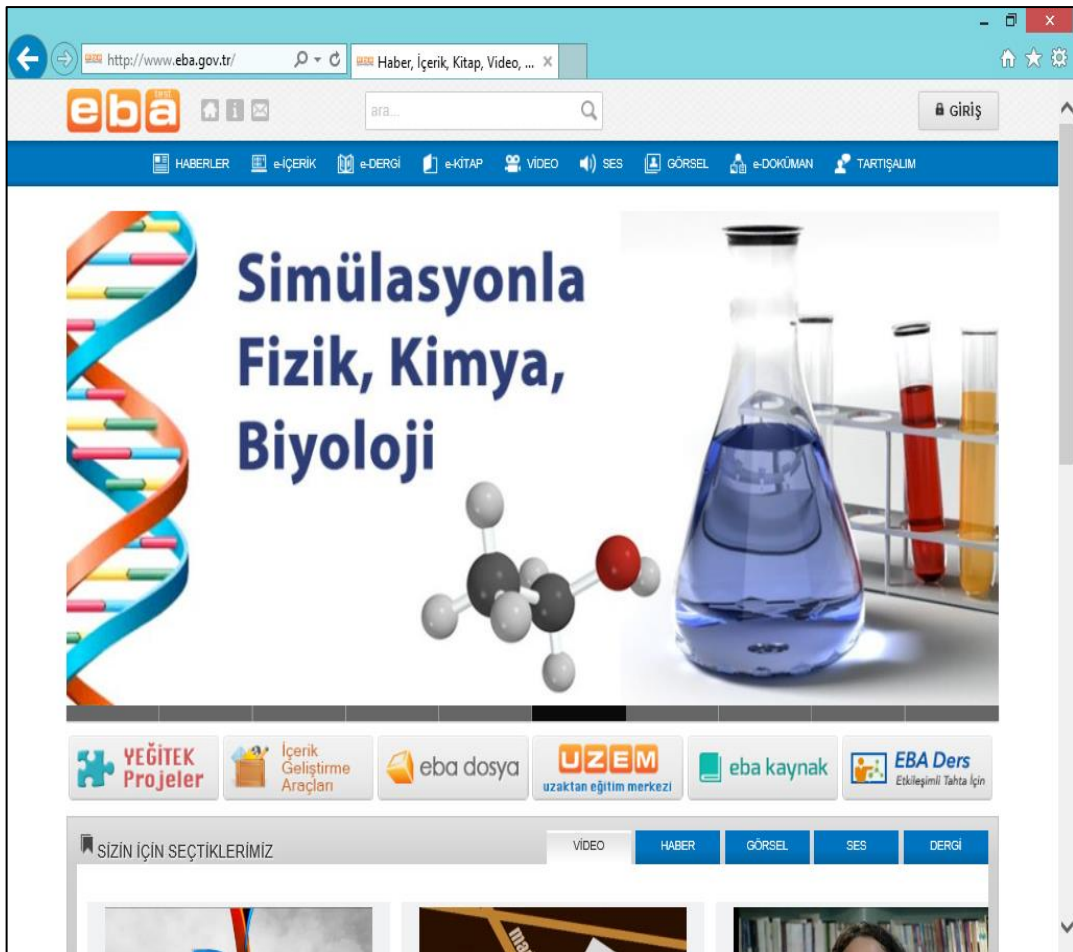
MEB ve içeriklerini paylaşmaya gönüllü eğitim firmaları tarafından hazırlanan pek çok dijital kaynak eba’da yayınlanırken öğretmen ve öğrenciler de ürettikleri içerikleri sunma imkânı bulabileceklerdir. Böylece bir kaynak havuzu oluşturulmuş ve öğrenmeye hevesli herkesin kullanımına sunulmuş olacaktır. Bu da eğitimin kapılarını bütün insanlara açıp dört duvar dışında da gerçekleştirilmesine zemin sağlayacaktır. Yani eğitim hayatının ayrılmaz bir parçası olacaktır. Öğrencilerin ezberci zihniyetten kurtularak kendi başına karar verebilen ve kendi kendine öğrenebilen bireyler olmasını sağlayacaktır. Ayrıca öğrenciler eba çatısında buluşunca Türkiye’nin her bir köşesindeki akranlarıyla iş birliği yapmış ve ekip çalışmasını öğrenmiş olacaktır. Öğretmen merkezli eğitimden sıyrılıp öğrenci merkezli eğitimin hayata geçirilmesi daha da kolaylaşacaktır. Bu da ezberci zihniyetten uzak, iyi hazırlanmış kaynakları süzüp araştıran, yorumlayan ve bilgiden bilgi

üretebilen bireylerin yetiştiği bir ülkenin temellerinin atılmasına yardımcı olacaktır (MEB, 2014).

eba bilgi toplumuna dönüşümü sağlamak, eğitimde bilişim kültürünü sistemli ve planlı bir politika ile yaygınlaştırmak ve eğitimin bilişim gereksinimlerini karşılamak amacıyla; arama motoru, sosyal ağ, e-ansiklopedi gibi çağın dinamik sistemlerinden harmanlanarak oluşturulmuş, Milli Eğitim Bakanlığı'nın tüm eğitsel enformatik sistemini taşıyabilecek, genişleyebilir bir web uygulamaları projesidir.

eba platform 5 ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlar;

- Eğitsel arama motoru
- Eğitsel içerik
- Öğretim programlarında etkin BT kullanımı
- Öğretmenler için hizmet içi eğitim
- Ağ altyapısı ve geniş bant internet kullanımı ile bilinçli ve güvenli BT kullanımının sağlanması bileşenleridir (MEB, 2014).

Şekil 1. Eğitim bilişim ağı ana sayfası

eba genel olarak 9 farklı bölümden oluşmaktadır. Sitenin içeriğinde birçok farklı alanlar mevcut olduğu için kullanımının kolaylaştırılması ve araştırmaların rahat ve daha kolay yapılması açısından bölümlere ayrılmıştır. Bu bölümler;

2. 1. 5. 1. Haberler

Haberler modülü eba'nın yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler tarafından eklenen haberlerden oluşmaktadır. Türkiye'nin her yerindeki okullarda yapılan etkinlikler, projeler, çalışmalar gibi farklı birçok haberler eklenmektedir. Öğretmenler ve öğrenciler ülkenin farklı yerlerindeki yapılan çalışmalardan haberdar olabilmektedir. Her okulun kendi siteleri olmasına rağmen bunların tek tek takip edilmesi çok zordur. Bu yüzden eba'nın haberler bölümünde öğretmenler ve öğrenciler kolaylıkla birçok farklı okullardan haberleri takip edebilmektedirler. Bu yüzden eba kullanıcılarına zaman ve emek tasarrufu sağlamaktadır.

Okullarda yapılan örnek çalışmaların okul yöneticileri tarafından eklenmesi de mümkündür. Bu vesileyle diğer okullar da bu örnek çalışmaları görüp kendi okullarında yapabilmeleriyle eğitimde verimliliğin artması sağlanmış olacaktır. Ayrıca eba'ya şifreleriyle girebilen öğretmen ve öğrenciler haberleri beğenebilmekte ve bu haberlere yorum da yapabilmektedirler.

2. 1. 5. 2. e-İçerik

FATİH projesi kapsamında okullarda kullanılacak teknolojik donanımların daha etkili ve verimli kullanılabilmesi için geliştirilen dijital eğitim materyallerden oluşmaktadır. eba e-İçerik birimi tarafından ve akademik birimlerden de destek alarak geliştirilen materyallerin sunulduğu bölümdür. Geliştirilen içerikler hem derslerde hem de ders dışında kullanılabilir içeriklerden oluşmaktadır. e-İçerik bölümü dört farklı kısımdan oluşmaktadır;

- eba'dan (YEĞİTEK tarafından öğretmenlerin kullanımına sunulan içeriklerin toplandığı bölüm)
- Herkes için (öğrenci ve öğretmenlere yönelik hizmet veren sitelere eba kullanıcı adı ve şifresiyle hizmet alabilecekleri sitelerin yer aldığı bölüm)
- Öğretmenler için (öğretmenlere yönelik hizmet veren sitelere eba kullanıcı adı ve şifresiyle hizmet alabilecekleri sitelerin yer aldığı bölüm)
- Kamu içerikleri (bakanlıklar bünyesinde kamuya hizmet veren sitelerin linklerinin bulunduğu bölümdür.)

Öğretmenler ve öğrenciler e-İçerik bölümünde bulunan içeriklere dağıtılan tabletlerde bulunan eba market uygulamasından da ulaşabilmektedir. Uygulama içerisinde

bulunan programları akıllı tahtalara ve tabletlere indirebilmektedirler. Böylece internetin olmadığı yerlerde de eğitimi daha verimli hale getirebilecek bu uygulamaları kullanılmasıyla eğitim kalitesi artmış olacaktır.

2. 1. 5. 3. e-Dergi

Öğretmenlerin ve öğrencilerin ders içinde ek kaynak olarak ve ders dışında da hem kaynak hem de kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunmalarını sağlayabilecek dergilerin bulunduğu bölümdür. Dergiler pdf olarak tablet ya da bilgisayarlara indirilebildiğinden dolayı kullanıcılar istedikleri zaman ve mekanda okuyabilmelerine olanak sağlanmış olmaktadır.

e-dergi bölümünde bilim, okul dergileri, kurumsal, genel, İl Milli Eğitim Müdürlüğü dergileri ve çocuk dergileri olmak üzere birçok farklı dergiler mevcuttur. Bu dergilerin bir kısmına herkes erişebilirken bazılarında da sadece kullanıcı şifresi ile girebilen kullanıcılar ulaşabilmektedir. e-dergi bölümü sayesinde hem Bilim ve Teknik Dergisi gibi kaliteli dergilere hem de bilinmeyen ancak yararlı olabilecek dergilere kolaylıkla ulaşabilmektedir.

2. 1. 5. 4. e-Kitap

FATİH projesiyle teknolojik cihazların daha fazla ve etkin kullanılmasıyla ilk oluşturulan eğitsel içerikler, hali hazırda bulunan ders kitaplarının elektronik ortama aktarılmasıyla oluşmuş e-kitaplardır. E-kitap olarak oluşturulan kaynaklarda ders kitabının içerisinde ek olarak bulunan video ses ve görseller, çoklu ortam ve etkileşim bağlantıları da bulunmaktadır. Ders kitapları pdf haline dönüştürülüp tablet ve bilgisayarlara indirilebildiğinden dolayı kitaplara her an ulaşım imkanı ve kitapları taşıma kolaylığı sağlanmış olmaktadır.

Ayrıca bu bölümde okullarda okutulan sınıf ders kitaplarının yanı sıra derslerde kullanılacak ek ders kitapları, mesleki ders kitapları ve eğitim-araştırma kitapları da bulunmaktadır. Böylece öğrenciler ve öğretmenler tek ders kitabı yerine farklı kaynakları da kullanabilmekte ve eğitimin kalitesinin artması sağlanmaktadır.

2. 1. 5. 5. Video

Video bölümünde derslerde kullanılacak eğitsel amaçlı videoların bulunduğu bölümdür. Ders destek, kişisel gelişim, belgesel, çizgi film, rehberlik, meslekî eğitim gibi alanlarda birçok videoya bu bölümden erişilebilmektedir. Ayrıca önemli günlerde

izletebileceğiniz videolar, sosyal sorumluluk projeleri kapsamında yapılan videolar, derslerinizi daha da zenginleştirecek çeşitli belgeler de bulunmaktadır.

Bu bölüm öğretmenlerin ve öğrencilerin ekledikleri çeşitli videolarla daha zengin hale gelmektedir. İçeriğin zenginleştirilmesinden dolayı eğitim de daha verimli olacaktır.

Ayrıca bu bölümde uzmanların ve öğretmenlerin konu anlatım videoları da mevcuttur. Öğrenciler katılamadıkları derslerdeki ya da anlamadıkları konuları yeniden dinleyebilmektedirler.

2. 1. 5. 6. Ses

Bu bölümde ses tabanlı ders destek, kişisel gelişim, tarih ve kültür programları, sesli kitaplar, yabancı dil dinleme metinleri gibi birçok işitsel materyaller mevcuttur. Oluşturulan ses materyalleri sınıf seviyelerine göre ayrılmış bir şekilde bu bölümde bulunmaktadır. Ayrıca çeşitli şarkı ve müzikler de ses bölümünde mevcuttur.

Bu bölümde de öğretmen ve öğrenciler kendi oluşturdukları ya da içeriğinin verimli olduğunu düşündükleri ses materyallerini ekleyebilmektedir. Böylece zenginleştirilmiş ses kaynaklarını okuma yapılarak çalışılmayacağı durumlarda tablet, bilgisayar ya da akıllı telefonlardan dinleyerek öğrenmenin her yerde gerçekleşmesi sağlanmış olacaktır.

2. 1. 5. 7. Görsel

eba'da bulunan diğer bölümlere göre en zengin olan görsel bölümdür. İlk ve ortaokullar, ders görselleri, clip-art, yarışma ve arşiv olmak üzere beş ana bölümden oluşmaktadır. Diğer bölümlerde olduğu gibi görsel bölümüne de öğretmen ve öğrenciler ders amaçlı ya da beğendikleri görselleri ilgili alt birimlere uygunluğu ölçüsünde ekleyebilmektedirler.

Görsel kaynaklar her alanda birçok farklı şekillerde ve farklı amaçlarla kullanılan görseller eğitim alanında da etkili bir şekilde kullanıldığında verimli sonuçlar vermektedir. Görsel bölümünün öğretmenlerin ve öğrencilerin katkılarıyla zenginleştirilmesi de eğitim ortamlarında kullanımlarıyla eğitim daha etkili hale gelecektir.

2. 1. 5. 8. Doküman

Doküman bölümü eba'ya en son eklenen bölümlerden birisidir. Ders destek kapsamında oluşturulan dokümanların, projelerin, akademik çalışmaların, ders dışı kaynakların, çizelgelerin, formların, yazılı sınav örneklerinin ve rehberlik kapsamında oluşturulan kaynakların sunulduğu bölümdür. Ayrıca belirli gün ve haftalarla ilgili ve okullardaki kulüp çalışmaları ile ilgili dokümanlar da bulunmaktadır.

2. 1. 5. 9. Tartışalım

Öğretmenler ve öğrenciler eba'ya kullanıcı adı ve şifreyle giriş yaptığında tartışalım bölümündeki konulara cevap yazabilmekte veya kendi tartışma konularını ekleyebilmektedirler. Öğretmenler istedikleri takdirde tartışma sorusuna puan verebilmektedirler.

eba ile oluşturulan sistemin daha verimli olması, etkin kullanılması amacıyla tasarlanan bu bölüm öğretmenlerin eğitim ile ilgili fikirlerini, e-içeriğın nasıl daha faydalı olacağı konusundaki düşüncelerini paylaşabilecekleri bir bölümdür. Öğretmenler bir birleri ile fikir alış verişinde bulunarak içeriğın daha etkili ve verimli şekilde paylaşılabilmesini tartışabilmekte ve birbirlerine eksik oldukları noktaları sorabilip birbirlerinden yardım alabilmektedirler.

Ayrıca öğrenciler merak ettikleri konuları da burada yazarak farklı öğretmenlerden fikir alabilmektedirler.

Bu bölümde de konuları etkin bir şekilde inceleyebilmemiz için sınıflandırmalar vardır. Bunlar; “konular, tartışılmayanlar, etiketler ve favorilerim”dir. Bunlara ek olarak; yeni eklenenler, en çok cevaplananlar ve en çok oylananlar şeklinde de bir sınıflandırılma mevcuttur.

2. 1. 5. 10. eba'nın Yardımcı Uygulamaları

eba blog (<http://blog.eba.gov.tr/>): eba birçok web tabanlı eğitim teknolojilerini bir arada sunmaktadır. eba blog, ilk başlarda MEB'in düzenlediğı yarışmaların, forumların, sempozyumların ve eba'da olan yeniliklerin paylaşıldığı bir bloktur. FATİH Projesi uygulamaları yaygınlaştıkça ve geliştikçe eba bloğın da işlevselliğı de artmış olacaktır.

eba dosya (<https://dosya.eba.gov.tr/>): eba şifreleri ile eba'ya giriş yapabilen öğretmenlerin ve öğrencilerin eba da bulunan ve ulaşabildikleri bütün kaynaklara eba dosya uygulamasından da ulaşabilmektedirler. eba dosyada yalnızca ders destek kapsamındaki kaynaklar bulunmaktadır. Ayrıca öğretmenler ve öğrenciler kendi şifreleri ile giriş yaptıklarına eba dosya uygulamasında istedikleri kaynakları depolayabilmektedirler. eba dosya uygulaması öğretmenler için 10GB, öğrenciler için 1GB alan sunmaktadır. Kullanıcılar, bir tür kendilerine ait sayfa ve depolama şeklinde oluşturdukları bu kaynaklara internetin olduğu her yerden giriş yaparak ulaşabilmektedirler.

Ayrıca öğretmenler ve öğrenciler eba da olduğu gibi bu uygulamada da video, görsel, ses vb. materyalleri diğer kişilerle paylaşabilmektedirler.

Uzem (<http://uzem.eba.gov.tr/>): Millî Eğitim Bakanlığı'nın tüm eğitsel enformatik sistemini taşıyabilecek, genişleyebilir bir portal olan UZEM, eba'nın alt yapısını kullanan internet tabanlı bir uzaktan eğitim sistemidir.

Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Merkezi (UZEM), tüm öğretmenlerin farklı beklentilerini karşılamak ve hayat boyu e-öğrenme olanağı sunmak amacıyla oluşturulmuş bir projedir. İnternet tabanlı uzaktan eğitim yöntemlerinden biri olan Öğretim Yönetim Sistemi (LMS) üzerine kurgulanmıştır. Uzaktan eğitimin teknik ve eğitsel yararlarının yanı sıra eğitimde karşılaşılan bazı mekan, zaman ve masraf gibi temel sorunlara da çözüm getirmektedir.

UZEM öğretmenlerin ve idarecilerin faydalanabilecekleri içerikleri barındırmakta ve yayınlarının daha yaygın olarak izlenmesi için çalışmalar yapılması gerekmektedir. UZEM sitesinde öğretmenlere yönelik ülke çapında yapılan yayınlar seminer dönemlerinde öğretmenlere duyurulmuş olmasıyla birlikte içerik konusunda birçok öğretmen site hakkında fikir sahibi değildir.

eba kaynak (<http://kaynak.eba.gov.tr/>): Dünyada kullanılan ve erişime açık olan eğitsel materyalleri sunmak amacıyla eba tarafından hazırlanan bir uygulamadır. eba kaynaktaki farklı ülkelerdeki üniversitelerin veya özel eğitim kurumlarının hazırlayıp internet üzerinden erişim sağladıkları eğitsel materyaller derlenerek eba kullanıcılarına sunulmaktadır. Normal şartlar altında ülkemizdeki öğretmen ve öğrencilerin haberdar olamayacağı uygulamalar derlenerek eba çatısı altında toplanması eğitimde fırsat eşitliği adına önemli bir adımdır.

İçerik geliştirme araçları: Eğitim teknolojilerinin gelişmesi ve birçok farklı teknolojik cihazların eğitimde kullanılmasıyla birlikte yeni içeriklere ihtiyaç duyulmuştur. Eğitimde teknolojinin kullanılması yalnızca donanım değil o donanımlarda kullanılacak yazılım programlarını da kapsamaktadır. Eğitim-öğretim kapsamında aktarılmaya çalışılan içeriğin bu donanımlarda gösterilebilmesi için yazılımların geliştirilmesi gerekmektedir.

e-içeriğin oluşturulması hem vakit almakta hem de maddi yükü fazla olmaktadır. Bu yüzden bazı yazılım programlarıyla öğretmenler ders destek kapsamında e-içeriklerini kendileri oluşturabilmektedir. eba içerik geliştirme araçları olarak İdealstudio, ebasunum, Etudyo ve Xerte gibi çevrimiçi içerik geliştirme programların ücretsiz kullanımını öğretmenlere sunmaktadır. Bu programlar ile içerik geliştirme konusunda uzman olmayan kişiler bile kolay bir şekilde etkin ve ilgi çekici içerikler oluşturabilmektedirler.

2. 1. 5. 11. eba Market

FATİH Projesi kapsamında dağıtılan tablet bilgisayarlarda yüklü olarak gelen uygulama marketidir. eba Market ile öğrenciler yeni uygulamalar indirebilmekte, var olanları güncelleyebilmektedir. İçerisinde z-kitaplar, dergiler, sözlük, matematik araçları gibi yardımcı kaynaklar, eğitici ve öğretici oyunlar, sesli hikâyeler yer alan market uygulaması sürekli geliştirilmekte ve seçenekleri zenginleştirilmektedir. eba Market'te buluna kategoriler:

Kitaplık: eba tarafından sunulan kitapları ve dergilerin bir araya getirildiği kitaplık ve dergilik uygulamalarının bulunduğu bir eba market kategorisidir. Bu kategori içerisindeki uygulamalar sürekli güncellenerek yeni kitap ve dergilere kolaylıkla ulaşılması sağlanmaktadır.

Uygulamalar: Sözlük, matematik araçları gibi derste yardımcı olacak uygulamaların bulunduğu bir eba market kategorisidir. Buraya derse yardımcı olacak yeni uygulamalar sürekli eklenmektedir.

Oyunlar: Hem derse destek amaçlı hem de eğlence amaçlı olarak geliştirilen eğitici ve öğretici oyunların bulunduğu bir eba market kategorisidir. Öğrenciler bu kategori içerisinde bulunan oyunlarla yeni şeyler keşfedecek ve keşfederek öğrenmenin keyfini yaşayacaklardır

Hikâyeler: Ses, görsel veya etkileşimlerle zenginleştirilmiş hikâye kitaplarının bulunduğu bir eba market kategorisidir. Bu kategoride bulunan hikâye kitapları sayesinde hikâyeyi okumanın keyfi yanında kişiler kendilerin hikâyenin bir kahramanı olarak hissedebilmektedirler.

Yabancı Dil: Yabancı dil derslerine yardımcı olarak geliştirilmiş olan uygulamaların bulunduğu bir eba market kategorisidir. Bu kategoride bulunan uygulamalar sayesinde yabancı dil okumaları, kelime dağarcığı ve dinleme becerisi kolayca geliştirilerek, yeni bir dili kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Araçlar: Ders çalışırken not almanıza yardımcı olacak, dosyalarınıza her yerden ulaşmanızı sağlayacak, tablet kullanımı ile ilgili yardımda bulunacak ve bunlar gibi size yardımcı olacak tüm araçların bulunduğu bir eba market kategorisidir.

2. 2. Literatür Taraması

Bu başlıkta ülkemizde FATİH projesi ve eba'ya yönelik yapılan çalışmalar sunulmuştur.

Keleş ve Turan (2015) öğretmenlerin FATİH projesine yönelik görüşlerini özel durum çalışması ile inlemişlerdir. Çalışma sonunda öğretmenlerin ders anlatımında

kullanabilecekleri uygun materyalleri bulmakta sorun yaşadıkları ve mevcut e-içeriğin yetersiz olduğunu ifade etmeleri öne çıkan sonuçlardandır. Çalışmada mülakat yapılan öğretmenler biri eba'yı daha çok materyal aramada kullandığını ifade ederken bir diğer öğretmen ise eba'da görsel bir içeriğin olmadığından şikayet etmektedir. Her ne kadar çalışmada direkt olarak belirtilmese de öğretmenlerin görüşlerinden eba hakkında fazla bir bilgiye sahip olmadıkları ve kullanım düzeylerinin yetersiz olduğu anlaşılmaktadır.

Genç ve Genç (2013) yaptığı çalışmada öğretmenlerin "Fatih Projesi" hakkında sahip oldukları bilgileri, görüşleri ve beklentileri araştırmıştır. Üç farklı ilde görev yapan 184 öğretmenle yürüttükleri çalışmada öğretmenlerin FATİH projesi hakkında fazla bilgi sahibi olmadıkları ve televizyonda çıkan haberlerden bilgi edindiklerini tespit etmişlerdir. Çalışma FATİH projesinin bir bileşeni olan eba'ya yönelik herhangi bir soru veya bilginin yer almaması ise dikkat çekicidir.

Aktaş, Gökoğlu, Turgut ve Karal (2014) 16 ilde 1201 öğretmenle yaptıkları çalışmada öğretmenlerin Fatih projesi hakkındaki düşüncelerini farkındalık, öngörü ve beklenti boyutuyla ele almışlar ve çalışmada öğretmenlerinin farkındalıklarının yüksek olduğunu ortaya koymuşlardır. Veri toplama aracında elektronik kaynaklardan bahsedilmesine rağmen öğretmenlerin eba'ya yönelik düşüncelerinin yer almadığı görülmektedir.

Tonbologlu ve Aydın (2013) Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) resmi öğrenme nesnesi ambarı olan www.egitim.gov.tr sitesinin kullanılabilirliğinin incelenmesi amacıyla bir çalışma yapmışlardır. Durum çalışması kullanılan araştırmada çalışma grubu olarak bir devlet ortaokulunda görev yapan farklı branşlardan 5 öğretmeni seçmişlerdir. Araştırmada kullanılabilirliği belirleyen etkililik ve verimlilik faktörleri; görevlerin başarıma oranlarına, verilen görevi yapmak için harcanan zamana, hata sayısına, yardım için kullanılan referans sayısına bakılarak belirlenmiş, memnuniyet faktörü ise görüşme, gözlem ve memnuniyet anketi aracılığıyla ölçülmüştür. Araştırmada katılımcıların çoğunun öğrenme nesnesi ambarlarından haberdar olmadıkları ve MEB'in sunduğu materyal paylaşım alanı olan egitim.gov.tr sitesini bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların görüşleri doğrultusunda sitenin kullanışlı olduğu ancak verilen görevleri tam olarak tamamlayamadıklarından dolayı da sitenin etkili ve verimli olmadığı sonucuna da ulaşılmıştır.

Diğer bir çalışmada Akbulut ve Karakuş (2008) Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi son sınıf 41 İlköğretim Matematik ve 30 Fen Bilgisi öğretmen adayıyla skool.tr (skool.meb.gov.tr) isimli web sitesinin değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Araştırmada veriler açık uçlu sorulara ve beşli likert tipi ankete verilen cevaplarla elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının bu web sitesi hakkında olumlu bir

düşünceye sahip oldukları belirtilmiştir. Ayrıca öğretmen adayları, bu tür web sitelerinin okullardaki kalabalık sınıflar, alt yapı eksikliği ve öğretmenlerin önyargılarından dolayı etkin bir şekilde kullanılamayacağını belirtmişlerdir.

MEB Vitamin hakkındaki görüşlerin alındığı ancak öğretmenlerle yapılan diğer bir araştırmada Cengiz (2010) MEB Vitaminin öğretmenler tarafından kullanım yaygınlığını, yararlanma şekillerini, MEB Vitaminin yararlarını, eksiklerini ve daha iyi hale getirilebilmesi için neler yapılabileceğini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma örneklemini Uşak il merkezinde ve kırsalda görev yapan rastlantısal belirlenen 63 ilköğretim matematik öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma anket üzerinden ve açık uçlu 4 soru ile yürütülmüştür. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda MEB Vitaminin kullanımının yaygın olmadığı görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin MEB Vitamini daha çok çizim gerektiren konularda kullandıkları araştırma sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmada öğretmenler konu anlatımının yetersiz olması sebebiyle MEB Vitamini ya konu öncesi öğrencileri derse güdülemek için veya konu sonrasında öğrenilenleri pekiştirmek amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde eba'ya yönelik bir çalışmanın yapılmadığı bununla birlikte literatürde öğretmenlerimizin eğitim portallarına özellikle de eba'ya yönelik bilgi, kullanım ve verimliliğine yönelik detaylı bilgiler yer almamaktadır. Yapılacak olan bu çalışma ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında uygulanan FATİH projesi kapsamında oluşturulan eba'ya yönelik öğretmenlerin bakış açıları ve kullanım durumları belirlenerek siteye ilişkin bir değerlendirme yapılarak literatürdeki eksiklikler giderilecektir.

3. YAPILAN ÇALIŞMALAR

3. 1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Tarama modelinde olaylar, bireyler, nesnelere kendi durumları içerisinde aynen tanımlanmaya çalışılır ve değiştirme ya da etkileme gibi bir durum söz konusu değildir. Betimlemeli çalışmalar genelde verilen bir durumu aydınlatmak, standartlar doğrultusunda değerlendirmeler yapmak ve olaylar arasında olası ilişkileri ortaya çıkarmak için yürütülür (Çepni, 2010). Bu araştırmada öğretmenlerin eba'ya yönelik görüşleri online anket yoluyla toplanarak mevcut durum ortaya konulmaya çalışıldığından betimsel tarama modeli kullanılmış ve var olan durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlamaya çalışılmıştır.

3. 2. Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örneklemini Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. eba'nın her bölümüne MEBBİS kullanıcı adı ve şifresi ile eba'ya giriş yapabilen öğretmenler olduğundan dolayı yalnızca eba'ya giriş şifresine sahip öğretmenler anketi doldurabilmişlerdir.

Araştırma kapsamında oluşturulan online anketi 2013–2014 döneminde cevaplandırmaya açık bırakılmış ve MEB'e bağlı farklı okullarda görev yapan 203 öğretmen anketi cevaplandırmıştır.

Tablo 1'de katılımcıların cinsiyetlere göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	95	47
Erkek	108	53
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 95'i (%47) kadınlardan ve 108'i (%53) ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 2'de katılımcıların eğitim durumlarına göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim durumları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Lisans	169	83
Yüksek Lisans	34	16
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 169'ı (%83) lisans, 34'ü (%16) ise yüksek lisans mezunudur.

Tablo 3'te katılımcıların görev yaptığı okullara göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Görev Yaptığı Okullara Göre Dağılımı

Okul türü	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	64	30
Ortaokul	100	49
Lise	41	20
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 64'ü (%30) ilkokulda, 100'ü (%49) ortaokulda, 41'i (%20) lisede görev yapmaktadır.

Tablo 4'te katılımcıların görev yaptığı bölgelere göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Görev Yaptığı Bölgeye Göre Dağılımı

Bölge	Frekans (f)	Yüzde (%)
Akdeniz	18	8,9
Doğu Anadolu	21	10,3
Güneydoğu	58	28,6
İç Anadolu	31	15,3
Karadeniz	35	17,2
Marmara	40	19,7
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 58'i (%28.6) Güneydoğu, 40'ı (%19.7) Marmara, 35'i (%17.2) Karadeniz, 31'i (%15.3) İç Anadolu, 21'i (%10.3) Doğu Anadolu ve 18'i (8.9) Akdeniz Bölgesi'nde görev yapmaktadır.

Tablo 5'te katılımcıların branşlara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Branşlara Göre Dağılımı

Branş türü	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilişim Teknolojileri	9	4,4
Din Kültürü Öğretmenliği	7	3,4
Fen Bilgisi Öğretmenliği	45	22,2
Fen Bilimleri	14	6,9
Matematik Öğretmenliği	23	11,3
Okul Öncesi Öğretmenliği	11	5,4
Rehberlik	5	2,5
Sınıf Öğretmenliği	49	24,1
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	9	4,4
Sosyal Bilimler	11	5,4
Türkçe Öğretmenliği	14	6,9
Yabancı Dil Öğretmenliği	6	3,0
Toplam	203	100

Araştırmaya 49 (%24.1) Sınıf Öğretmenliği, 45 (%22.2) Fen Bilgisi Öğretmenliği, 23 (%11.3) Matematik Öğretmenliği, 14 (%6.9) Türkçe Öğretmenliği, 14 (%6.9) Fen Bilimleri (Fizik, Kimya, Biyoloji), 11 (%5.4) Okul Öncesi Öğretmenliği, 11 (%5.4) Sosyal Bilimler (Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya) vb. branşa sahip öğretmenler katılmışlardır.

3. 3. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi

Araştırmada eba sitesinin öğretmenler tarafından kullanım durumlarını belirlemek ve eba'nın kullanılabilirliği, verimliliği ve etkililiği hakkında öğretmen görüşlerini tespit etmek amacıyla online anket geliştirilmiştir

Anket geliştirilmeden önce eba ile ilgili literatür taraması yapılmış ancak herhangi bir çalışma ve teze rastlanmamıştır. eba, FATİH projesi kapsamında oluşturulduğundan dolayı bu projeye ilgili yapılan çalışmalar incelenmiştir.

Anket geliştirilmeden önce eğitim teknolojileri alanında ve sitelerin değerlendirilmesi hakkında geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması esnasında birçok farklı

site ile ilgili değerlendirme çalışmalarına rastlanmıştır. Green (2001)'de yaptığı bir çalışmada öğrencilerin siteleri değerlendirmelerine yardımcı olabilecek bir çizelge sunmayı amaçlamış ve değerlendirme aşamasında 'amaç', 'içerik' ve 'işlevsellik' olmak üzere üç öge üzerinde durulması gerektiğini belirtmiştir. Bir başka çalışmada ise Kurbanoğlu (2002) tarama çalışması yaparak değerlendirme ölçeği oluşturmuş ve ölçeği 'içerik' ve 'tasarım' olmak üzere iki başlık altında toplamıştır.

Literatür taraması sonucunda incelenen birçok farklı çalışmadan faydalanılmış ancak yararlanılan kaynaklardan direk alıntı yapılmamıştır. Ayrıca anketin geliştirilme aşamasında eba sitesinin bütün bölümleri incelenerek anketin maddeleri oluşturulmuştur. Anket ilk aşamada 40 maddeden oluşturulmuş ve iki fen eğitimcisine ve bir Türkçe dil uzmanının görüşüne sunulmuştur. Anketin geçerliliğini arttırmak amacıyla uzman görüşü doğrultusunda bazı maddelerde değişiklik yapılmış ve bazı yeni maddeler ise eklenmiştir. Örneğin; "Bir yüklem (içerik olarak) yaparken nelere dikkat edersiniz" maddesi uzman görüşü doğrultusunda eklenen maddelerdendir.

Anket 47 maddeden ve farklı soru türlerinden oluşmaktadır. Bunlar; katılımcıların demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla açık uçlu ve kategori halinde hazırlanan maddeler, "evet, hayır veya kısmen" şeklinde görüş belirtilen maddeler, kullanma sıklıklarını belirtecekleri "nadiren, ara sıra vb." şeklinde olan maddeler, birden fazla seçim yaparak görüş belirttikleri maddeler ve verilen ifadeye ne kadar katıldıklarını belirten derecelendirme (katılıyorum, katılmıyorum vb.) şeklinde olan maddelerdir.

Anket geliştirilme aşamasında alt problemler dikkate alınarak anketin bölümlerine karar verilmiş ve dört bölüm olacak şekilde oluşturulmuştur. Anketin birinci bölümü katılımcıların demografik özelliklerinin (cinsiyet, eğitim durumu vb.) ve teknoloji kullanım durumlarının sorulduğu (1-11 arası) kısımdır. İkinci bölümde katılımcıların eba hakkındaki bilgi düzeylerini ve kullanım durumlarının sorulduğu (12-28 arası 19, 25, 26 hariç) kısımdır. Üçüncü bölümde katılımcıların eba'nın kullanılabilirliği ile ilgili görüşlerinin sorulduğu (19 ve 29-40 arası) kısımdır. Dördüncü bölüm ise katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği ile ilgili görüşlerinin sorulduğu (25, 26 ve 41-47 arası) kısımdır. Ayrıca bu maddelere ek olarak katılımcılara eba ile ilgili ilerdeki çalışmalara katılma istekleri sorulmuş ve katılmak isteyenlerin iletişim bilgilerini yazacakları bir alan eklenmiştir.

Oluşturulan anket aynı uzmanlar tarafından tekrar kontrol edilmiş ve geliştirilen anketin 5 öğretmen ile pilot çalışması yapılarak değerlendirilmiştir. Pilot çalışma sonrasında herhangi bir madde ekleme veya çıkarımı yapılmamış daha çok kelime düzeltmesine gidilerek redaksiyon yapılmıştır. Son hali verilen Eğitim Bilişim Ağı Anketi Ek 1'de verilmiştir.

3. 4. Araştırmada Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Araştırma sürecinde geliştirilen anket online olarak ücretsiz kullanımı olan Google Docs üzerinden hazırlanmış ve öğretmenlerin yanıt vermeleri için erişime açılmıştır. Anket https://docs.google.com/forms/d/1yB3T0RBEe0sONu38RMHxXgDIfNq0SsFa51KJUa-ZFs0/viewform?edit_requested=true adresinden açık erişime sunulmuş ve öğretmenlerin doldurmaları istenilmiştir. Yeterli sayıda örnekleme ulaşılması için Twitter, Facebook gibi sosyal medya üzerinden de mesajlar atılarak örnekleme ulaşılmaya çalışılmıştır. Google Docs ücretsiz ve kolay kullanımı dolayısıyla tercih edilmiştir. Anket üzerinde birçok farklı soru türü kullanılmaya izin vermekle birlikte ve anketi dolduran kişilerin cevapları veri tabanında Excel dosyası olarak kaydedilmektedir. Ayrıca cevapların analizi otomatik yapılarak frekans ve yüzde değerlerinin hesaplanmasından dolayı oldukça kullanışlı olup zaman açısından ekonomik özellikler sağlamaktadır. Google Docs üzerinden toplanan veriler analiz edilerek tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmada veri toplama aracından elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Verilerden bazıları frekans ve yüzdelik değerleri olarak verilmiştir. Verilerden elde edilen farklı değişkenlerin bir birbirleri ile ilişkilerini göstermek amacıyla çapraz tablolar kullanılmıştır.

Araştırmada eba'nın kullanışlılığı, etkililiği ve verimliliği ile ilgili derecelendirme şeklinde bulunan maddelerden (29-47 arası) elde edilen bulguların analizi de ayrı şekilde yapılmıştır. Derecelendirme yanıtlarından kesinlikle katılıyorum 4, katılıyorum 3, katılmıyorum 2, kesinlikle katılmıyorum 1 olacak şekilde puanlandırılmıştır. Puanlandırma yapıldıktan sonra ortalama değerler hesaplanmıştır. Elde edilen ortalama değerler aralık olarak alınmış ve yorumlanmıştır. Yorumlanma, 1-2 arası "kullanışsız veya etkili ve verimli değil", 2.01-3 arası "orta düzeyde kullanışlı veya orta düzeyde etkili ve verimli" ve 3.01-4 arası "kullanışlı veya etkili ve verimli" şeklinde oluşturulmuştur. Son hali verilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

4. BULGULAR

Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı anketine vermiş oldukları cevaplara ilişkin frekans ve yüzdeler aşağıda tablolar halinde sunulmuştur. Frekans değeri her cevaba karşılık gelen öğretmen sayısını, yüzdeler ise frekans değerinin toplam öğretmen sayısına oranını vermektedir.

4. 1. Katılımcılar ile İlgili Genel Veriler

Araştırmada, katılımcıların bilgisayar, internet ve sosyal eğitim içerikli siteleri kullanma durumları ile ilgili elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak hesaplanmış ve tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca katılımcıların bilgisayar ve internet kullanım durumları ile bazı değişkenlerin (cinsiyet, okul türü ve yerleşim yeri) de bir arada bulunduğu çapraz tablolar verilmiştir. Katılımcıların bilgisayar kullanma sıklıkları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Bilgisayar Kullanma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Günde 1-2 saat	70	34.5
Günde 3-4 saat	92	45.3
Haftada 1-2 saat	14	6.9
Haftada 3-4 saat	21	10.3
Ayda 1-2 saat	6	3.0
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler "Bilgisayar kullanma sıklığınız nedir?" maddesine 70 (%34.5) günde 1-2 saat, 92 (%45.3) günde 3-4 saat, 14 (%6.9) haftada 1-2 saat, 21 (%10.3) haftada 3-4 saat ve 6 (%3) ayda 1-2 saat yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların derse hazırlık ve ders içi etkinliklerde interneti kullanma sıklıkları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Ders Amacıyla İnterneti Kullanma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Ara sıra	58	28.6
Genellikle	90	44.3
Her zaman	30	14.8
Nadiren	25	12.3
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “Derse hazırlık ve ders içi etkinliklerde interneti kullanma sıklığınız nedir?” maddesine 58 (%28.6) ara sıra, 90 (%44.3) genellikle, 30 (%14.8) her zaman, 25 (%12.3) nadiren yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların sosyal eğitim içerikli siteleri kullanma durumları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	179	88.2
Hayır	24	11.8
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanıyor musunuz?” maddesine 179 (%88.2) evet ve 24 (%11.8) hayır yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların cinsiyet (kadın), okul türü ve yerleşim yerine göre bilgisayar kullanma durumları Tablo 9.1’de verilmiştir.

Tablo 9.1. Bilgisayar Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi

Cinsiyet	Okul türü	Yerleşim yeri	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Bilgisayar kullanma durumları				
				Günde 1-2 saat	Günde 3-4 saat	Haftada 1-2 saat	Haftada 3-4 saat	Ayda 1-2 saat
Kadın	İlkokul	Köy	f	6	3	–	1	–
			%	60	30	–	10	–
		Belediye	f	2	1	–	–	–
			%	66.7	33.3	–	–	–
		İlçe	f	2	5	–	–	1
			%	25.0	62.5	–	–	12.5
	Ortaokul	Köy	f	5	2	1	1	–
			%	55.6	22.2	11.1	11.1	–
		Belediye	f	–	2	–	–	–
			%	–	100	–	–	–
		İlçe	f	10	9	–	3	1
			%	43.5	39.1	–	13	4.3
	İl	f	6	5	–	1	–	
		%	50	41.7	–	8.3	–	
	Lise	Belediye	f	–	1	–	–	–
			%	–	100	–	–	–
		İlçe	f	2	1	2	4	–
			%	22.2	11.1	22.2	44.4	–
İl		f	6	2	2	1	1	
		%	50	16.7	16.7	8.3	8.3	

Araştırmaya katılan köyde bir ilkokulda çalışan kadın öğretmenlerden 6'sı (%60) günde 1-2 saat, 3'ü ise (%30) günde 3-4 saat bilgisayar kullanmaktadır. Ayrıca ilçede bir ilkokulda çalışan kadın öğretmenlerden 1'i (%12.5) ise ayda 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadır. Kadın öğretmenlerden ilçede bir ortaokulda çalışanlardan 10'u (%43.5) günde 1-2 saat, 9'u (%39.1) günde 3-4 saat, 3'ü (%13) haftada 3-4 saat, 1'i (%4.3) ayda 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadır. İl merkezinde bulunan bir lisede çalışan kadın öğretmenlerin 6'sı (%50) günde 1-2 saat, 2'si (%16.7) günde 3-4 saat, 2'si (%16.7) haftada 1-2 saat, 1'i (%8.3) haftada 3-4 saat, 1'i (%8.3) ayda 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadır.

Katılımcıların cinsiyet (erkek), okul türü ve yerleşim yerine göre bilgisayar kullanma durumları Tablo 9.2'de verilmiştir.

Tablo 9.2. Bilgisayar Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi

Cinsiyet	Okul türü	Yerleşim yeri	Bilgisayar kullanma durumları					
			Frekans (f)/ Yüzde (%)	Günde 1-2 saat	Günde 3-4 saat	Haftada 1-2 saat	Haftada 3-4 saat	Ayda 1-2 saat
Erkek	İlkokul	Köy	f	6	4	1	–	–
			%	54.5	36.4	9.1	–	–
		Belediye	f	–	5	–	–	–
			%	–	100	–	–	–
		İlçe	f	2	4	5	–	–
			%	18.2	36.4	45.5	–	–
	İl	f	1	4	–	–	–	
		%	20	80	–	–	–	
	Ortaokul	Köy	f	4	5	1	2	–
			%	33.3	41.7	8.3	16.7	–
		Belediye	f	1	5	–	–	–
			%	16.7	83.3	–	–	–
		İlçe	f	4	11	2	3	3
			%	17.4	47.8	8.7	13	13
	İl	f	4	9	–	–	–	
		%	30.8	69.2	–	–	–	
	Lise	Köy	f	1	–	–	–	–
			%	100	–	–	–	–
İlçe		f	3	4	–	2	–	
		%	33.3	44.4	–	22.2	–	
İl		f	3	6	–	–	–	
		%	33.3	66.7	–	–	–	

Araştırmaya katılan köyde bir ilkokulda çalışan erkek öğretmenlerden 6'sı (%54.5) günde 1-2 saat, 4'ü ise (%36.4) günde 3-4 saat, 1'i (%9.1) ise haftada 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadır. İlçede bulunan bir ortaokulda çalışan erkek öğretmenlerin 4'ü (%17.4) günde 1-2 saat, 11'i (%47.8) günde 3-4 saat, 2'si (%8.7) haftada 1-2 saat, 3'ü (%13) haftada 3-4 saat, 3'ü (%13) ayda 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadır. İl merkezinde bulunan bir lisede çalışan erkek öğretmenlerin 3'ü (%33.3) günde 1-2 saat, 6'sı (%66.7) günde 3-4 saat bilgisayar kullanmaktadır.

Katılımcıların cinsiyet (kadın), okul türü ve yerleşim yerine göre derse hazırlık ve ders içi etkinliklerde interneti kullanma durumları Tablo 10.1'de verilmiştir.

Tablo 10.1. İnterneti Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi

Cinsiyet	Okul türü	Yerleşim yeri	İnterneti kullanma durumları				
			Frekans (f)/ Yüzde (%)	Ara sıra	Genellikle	Her zaman	Nadiren
Kadın	İlkokul	Köy	f	–	8	2	–
			%	–	80	20	–
		Belediye	f	–	3	–	–
			%	–	100	–	–
		İlçe	f	1	3	3	1
			%	12.5	37.5	37.5	12.5
	Ortaokul	Köy	f	3	6	–	–
			%	33.3	66.	–	–
		Belediye	f	–	1	1	–
			%	–	50	50	–
		İlçe	f	10	7	4	2
			%	43.5	30.4	17.4	8.7
		İl	f	3	8	1	–
			%	25	66.7	8.3	–
Lise	Belediye	f	1	–	–	–	
		%	100	–	–	–	
	İlçe	f	3	4	1	1	
		%	33.3	44.4	11.1	11.1	
	İl	f	4	5	1	2	
		%	33.3	41.7	8.3	16.7	

Araştırmaya katılan köyde bir ilkokulda çalışan kadın öğretmenlerden 8'i (%80) genellikle, 2'si (%20) ise her zaman interneti ders amaçlı kullanmaktadır. Ayrıca ilçede bir ortaokulda çalışan kadın öğretmenlerin 10'u (%43.5) ara sıra, 7'si (%30.4) genellikle, 4'ü (%17.4) her zaman, 2'si (%8.7) ise nadiren interneti kullanmaktadırlar. İl merkezinde bir lisede çalışan kadın öğretmenlerin 4'ü (%33.3) ara sıra, 5'i (%41.7) genellikle, 1'i (%8.3) her zaman, 2'si (%16.7) ise nadiren interneti kullanmaktadırlar.

Katılımcıların cinsiyet (erkek), okul türü ve yerleşim yerine göre derse hazırlık ve ders içi etkinliklerde interneti kullanma durumları Tablo 10.2'de verilmiştir.

Tablo 10.2. İnterneti Kullanma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre Analizi

Cinsiyet	Okul türü	Yerleşim yeri	İnterneti kullanma durumları				
			Frekans (f)/ Yüzde (%)	Ara sıra	Genellikle	Her zaman	Nadiren
Erkek	İlkokul	Köy	f	2	6	–	3
			%	18.2	54.5	–	27.3
		Belediye	f	1	3	1	1
			%	20	60	20	20
		İlçe	f	3	5	2	1
			%	27.3	45.5	18.2	9.1
		İl	f	1	2	2	–
			%	20	40	40	–
	Ortaokul	Köy	f	4	4	3	1
			%	33.3	33.3	25	8
		Belediye	f	1	1	1	3
			%	16.7	16.7	16.7	50
		İlçe	f	8	7	3	5
			%	34.8	30.4	13	21.7
		İl	f	5	5	2	1
			%	38.5	38.5	15.4	7.7
Lise	Köy	f	–	1	–	–	
		%	–	100	–	–	
	İlçe	f	2	6	–	1	
		%	22.2	66.7	–	11.1	
	İl	f	6	–	1	2	
		%	66.7	–	11.1	22.2	

Araştırmaya katılan köyde bir ilkokulda çalışan erkek öğretmenlerden 2'si (%18.2) ara sıra, 6'sı (%54.5) genellikle, 3'ü (%27.3) ise nadiren interneti ders amaçlı kullanmaktadırlar. Ayrıca ilçede bir ortaokulda çalışan erkek öğretmenlerin 8'i (%34.8) ara sıra, 7'si (%30.4) genellikle, 3'ü (%13) her zaman, 5'i (%21.7) ise nadiren interneti kullanmaktadırlar. İl merkezinde bir lisede çalışan erkek öğretmenlerin 6'sı (%66.7) ara sıra, 1'i (%11.1) her zaman, 2'si (%22.2) ise nadiren interneti kullanmaktadırlar.

4. 2. Katılımcıların eba Hakkında Bilgi Düzeyleri

Araştırmada, birinci alt problemin birinci kısmı olan, katılımcıların eba hakkındaki bilgi düzeylerine yönelik elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak hesaplanmış ve tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca katılımcıların eba ile ilgili bilgi düzeylerinin birbiri ile ilişkilerini frekans ve yüzde olarak gösteren çapraz tablolar da verilmiştir. Katılımcıların eba hakkındaki bilgi durumları Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Katılımcıların eba Hakkındaki Bilgi Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	46	22.7
Hayır	62	30.5
Kısmen	95	46.8
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “Sosyal eğitim platformu eba (eğitim bilişim ağı) hakkında yeterince bilgiye sahip misiniz?” maddesine 46 (%22.7) evet, 62 (%30.5) hayır, 95 (%46.8) kısmen yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba hakkında hizmet içi eğitim alma durumları Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Katılımcıların eba Hakkında Hizmet İçi Eğitim Alma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	40	19.7
Hayır	163	80.3
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “eba hakkında hizmet içi eğitim aldınız mı?” maddesine 40 (%19.7) evet, 163 (%80.3) hayır yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba’nın içeriği hakkındaki bilgi durumları Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Katılımcıların eba'nın İçeriği Hakkındaki Bilgi Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	40	19.7
Hayır	65	32
Kısmen	98	48.3
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “eba'da yapabileceğiniz aktiviteleri ya da kullanabileceğiniz bölümleri biliyor musunuz?” maddesine 40 (%19.7) evet, 65 (%32) hayır, 98 (%48.3) kısmen yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba Market hakkındaki bilgi durumları Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Katılımcıların eba Market Hakkındaki Bilgi Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	37	18.2
Hayır	105	51.8
Kısmen	61	30
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler “eba markette (tablet uygulamaları) bulunan kullanabileceğiniz uygulamaları biliyor musunuz?” maddesine 37 (%18.2) evet, 105 (%51.8) hayır, 61 (%30) kısmen yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba ile ilgili bilgi düzeylerinin birbirileri ile ilişkileri Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Katılımcıların eba ile İlgili Bilgi Düzeylerinin Birbiri ile İlişkisi

		eba'nın içeriğini bilme durumu			
eba'yı bilme durumu	Hizmet içi eğitim alma durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	Evet	f	11	1	4
		%	68.8	6.3	25
	Hayır	f	22	1	7
		%	73.3	3.3	23.3
Hayır	Evet	f	2	9	–
		%	18.2	81.8	–
	Hayır	f	1	41	9
		%	2	80.4	17.6
Kısmen	Evet	f	2	–	11
		%	15.4	–	84.6
	Hayır	f	2	13	67
		%	2.4	15.9	81.7

Araştırmada eba'yı bilme durumu ve eba hakkında hizmet içi eğitim alma durumu “evet” olan öğretmenlerin eba'nın içeriğini (eba'da yapabilecekleri aktiviteler ya da kullanabilecekleri bölümler) bilme durumları 11 (%68.8) evet, 1 (%6.3) hayır, 4 (%25) şeklindedir. eba'yı bilme durumları evet olan ancak eba hakkında hizmet içi eğitim alma durumları hayır olan öğretmenlerin eba'nın içeriğini bilme durumları 22 (%73.3) evet, 1 (%3.3) hayır, 7 (%23.3) şeklindedir.

Katılımcıların eba ve eba Market hakkında bilgi düzeylerinin birbiri ile ilişkisi Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Katılımcıların eba ve eba Market Hakkında Bilgi Düzeylerinin İlişkisi

		eba Market'i bilme durumu		
eba'nın içeriğini bilme durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	f	27	5	8
	%	67.5	12.5	20
Hayır	f	3	59	3
	%	4.6	90.8	4.6
Kısmen	f	7	41	50
	%	7.1	41.8	51

Araştırmada eba'nın içeriğini bilme durumları "evet" olan öğretmenlerin eba Market'i bilme durumları 27 (%67.5) evet, 5 (%12.5) hayır, 8 (%20) şeklindedir.

4. 3. Katılımcıların eba'yı Kullanım Durumları

Araştırmada, birinci alt problemin ikinci kısmı olan, katılımcıların eba'yı kullanma durumlarına yönelik elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak hesaplanmış ve tablolar halinde verilmiştir. Katılımcıların eba'yı kullanma durumları Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17. Katılımcıların eba'yı Kullanma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	91	44.8
Hayır	112	55.2
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler "eba'yı okulda ya da ders hazırlık aşamasında kullanıyor musunuz?" maddesine 91 (%44.8) evet, 112 (%55.2) hayır yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların eba'yı kullanma sıklığı Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. Katılımcıların eba'yı Kullanma Sıklığı

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Nadiren	120	59.1
Ara sıra	64	31.5
Genellikle	18	8.8
Her zaman	1	0.5
Toplam	203	100

Araştırmaya katılan öğretmenler "eba'yı kullanma sıklığınız nedir?" maddesine 120 (%59.1) nadiren, 64 (%31.5) ara sıra, 18 (%8.8) genellikle ve 1 (%0.5) her zaman yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba'yı kullanma durumları ile kullanma sıklığı arasındaki ilişki Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19. Katılımcıların eba'yı Kullanma Durumları ile Kullanma Sıklığı Arasındaki İlişki

eba'yı kullanma durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	eba'yı kullanma sıklığı			
		Nadiren	Ara sıra	Genellikle	Her zaman
Evet	f	24	48	18	1
	%	26.4	52.7	19.8	1.1
Hayır	f	96	16	–	–
	%	85.7	14.3	–	–

Araştırmada eba'yı kullanma durumuna “evet” yanıtını veren öğretmenler, eba'yı kullanma sıklığına 24 (%26.4) nadiren, 48 (%52.7) ara sıra, 18 (%19.8) genellikle, 1 (%1.1) her zaman yanıtını vermişlerdir.

Katılımcıların eba'yı kullanım amaçları ile ilgili frekans değerleri Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20. Katılımcıların eba'yı Kullanım Amaçları ile İlgili Frekans Değerleri

	Frekans (f)
Döküman sağlamak	125
Araştırma yapmak	74
e-içerik bölümünü kullanmak	66
e-kitap bölümünü kullanmak	52
Diğer okullardaki çalışmalardan haberdar olmak	39
Döküman (video, ses, görsel vb.) eklemek	22
Haber eklemek	4
Diğer	9

Araştırmaya katılan öğretmenler “eba'yı hangi amaçlar için kullanıyorsunuz?” maddesine birden fazla seçim yaparak yanıt vermişlerdir. Öğretmenler eba'yı doküman sağlamak (125), araştırma yapmak (74), e-içerik bölümünü kullanmak (66) vb. amaçlar için kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca tablo 20'de bulunan ve 9 öğretmenin verdiği diğer yanıtı ise eba'yı yaz seminerlerinde kullanma şeklindedir.

Katılımcıların içerik yükleme ile ilgili durumları Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21. Katılımcıların İçerik Yükleme ile İlgili Durumları

eba'ya içerik yükleme durumu		İçerik yüklenen bölüm			
		Haber	Görsel	Ses	Video
Evet	f=14 (%7)	8	9	1	1
Hayır	f=189 (%93)	1	–	3	4

Araştırmaya katılan öğretmenler “eba'ya herhangi bir içerik yüklediniz mi” maddesine 14 (%7) evet, 189 (%93) hayır yanıtını vermişlerdir. Ayrıca Tablo 21’de görüldüğü gibi öğretmenler “Hangi bölüme yükleme yaptınız” maddesine birden fazla seçim yapacak şekilde yanıt vermişlerdir. eba'ya içerik yükleme durumuna “hayır” yanıtını veren 189 öğretmenlerden 8’i haber (1), ses (3), video (4), bölümlerine içerik eklediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların içerik yükleme nedenleri ile ilgili frekans değerleri Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22. Katılımcıların İçerik Yükleme Nedenleri ile İlgili Frekans Değerleri

	Frekans (f)
Verimli olacağını düşündüğüm için	23
İçerikte olmamasına	8
Zenginleştirmek amacıyla	7
Çalışmaları göstermek için	6

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 44’ü birden fazla seçim yaparak “ Herhangi bir yükleme yaparken nelere dikkat ediyorsunuz?” maddesine verimli olacağını düşündüğüm için (23), içerikte olmamasına (8), zenginleştirmek amacıyla (7) ve çalışmaları göstermek için (6) şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların video bölümündeki alanları kullanma durumları Tablo 23’te verilmiştir.

Tablo 23. Katılımcıların Video Bölümünü Kullanma Durumları

	Frekans (f)
Ders destek (Kavram öğretimi, konu öğretimi vb.)	140
Belgesel	51
Çizgi film	40
Mesleki eğitim	39
Kişisel gelişim	31
Rehberlik	28

Araştırmaya katılan öğretmenler birden fazla seçim yaparak “Hangi alan ile ilgili videoları daha çok kullanıyorsunuz?” maddesine ders destek (140), belgesel (51), çizgi film (40), rehberlik (28) gibi yanıtlar vermişlerdir.

Katılımcıların dergi bölümündeki alanları kullanma durumları Tablo 24’te verilmiştir.

Tablo 24. Katılımcıların Dergi Bölümünü Kullanma Durumları

	Frekans (f)
Bilim	115
Genel	70
Okul dergileri	46
Çocuk	45
Kurumsal	15

Araştırmaya katılan öğretmenler birden fazla seçim yaparak “Hangi bölümdeki dergileri daha çok kullanıyorsunuz?” maddesine bilimsel (115), genel (70), okul dergileri (46), çocuk (45), kurumsal (14) şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların “Tartışalım” bölümünü kullanma ve geri dönüt alabilme durumları Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25. Katılımcıların Tartışalım Bölümünü Kullanma ve Geri Dönüt Alabilme Durumları

Tartışalım bölümünü kullanma durumları	Frekans (f) Yüzde (%)	Geri dönüt alınma durumu		
		Evet	Hayır	Toplam
Evet	f	25	4	29
	%	86.2	13.8	14.3
Hayır	f	5	35	40+134 =174
	%	2.9	20.1	85.7

Araştırmada “Tartışalım bölümünü kullanıyor musunuz” maddesine 29 öğretmen “evet” yanıtını vermiştir ve “Tartışalım bölümünde yazdığınız sorulara cevap alabiliyor musunuz” maddesine ise bu öğretmenlerden 25’i (%86.2) evet, 4’ü (%13.8) hayır yanıtını vermişlerdir. Ayrıca Tartışalım bölümünü kullanma durumu “hayır” olan 174 öğretmenden bazıları geri dönüt alma durumları 5 “evet”, 35 “hayır” şeklindedir.

4. 4. eba'nın Kullanışlılığı ile İlgili Veriler

Araştırmada, ikinci alt problem olan, öğretmenlerin eba'nın kullanılabilirliği hakkındaki görüşlerine yönelik elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak hesaplanmış ve tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin eba'ya yönelik durumlarının (kullanılabilirlik ile ilgili görüşleri) bazı değişkenlerden açısından incelenmesi amacıyla elde edilen bulguların da frekans ve yüzde değerleri tablo olarak verilmiştir.

Katılımcıların eba'nın bölümlerinin kullanılabilirliği ile ilgili frekans değerleri Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26. Katılımcıların eba'nın Bölümlerinin Kullanılabilirliği ile İlgili Frekans Değerleri

	Frekans (f)
e-içerik	89
Video	82
Görsel	76
e-kitap	76
Haber	64
e-dergi	40
Ses	30
Tartışalım	17

Araştırmaya katılan öğretmenler eba'nın bölümleri ile ilgili madde 19'a (Hangi bölümün kullanılabilir olduğunu düşünüyorsunuz) birden fazla seçim yaparak e-içerik (89), video (82), e-kitap ve görsel (76), ses (30), tartışalım (17) gibi yanıtlar vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanılabilirliği ile ilgili genel görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 27. Katılımcıların eba'nın Kullanılabilirliği ile İlgili Görüşleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kullanışlı	96	47.3
Kullanışsız	6	3.0
Orta Düzeyde Kullanışlı	101	49.8
Toplam	203	100

Araştırmada öğretmenlere madde 29 ile madde 40 arasında eba'nın kullanılabilirliği ile ilgili 12 farklı önerme sunulmuştur. Öğretmenlerden alınan yanıtların genel frekans ve

yüzdelerle tablo 27’de verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler, 96 (%47.3) kullanışlı, 6 (%3) kullanışsız, 101 (%49.8) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıtlamışlardır.

Katılımcıların eba’nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin cinsiyet değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28. Cinsiyet ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Cinsiyet	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Kadın	f	46	–	49
	%	48.4	–	51.6
Erkek	f	50	6	52
	%	46.3	5.6	48.1

Araştırmaya katılan kadın öğretmenler 46 (%48.4) kullanışlı, 49 (%51.6) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Kadın öğretmenlerden hiç birisi kullanışsız olarak yanıt vermemişlerdir. Araştırmaya katılan erkek öğretmenler 50 (%46.3) kullanışlı, 6 (%5.6) kullanışsız, 52 (%48.1) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba’nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin eğitim durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 29’da verilmiştir.

Tablo 29. Eğitim Durumu ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Eğitim durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Lisans	f	86	6	77
	%	50.8	3.6	45.6
Yüksek Lisans	f	10	–	23
	%	30.3	–	69.7

Araştırmaya katılan lisans mezunu öğretmenler 86 (%50.9) kullanışlı, 6 (%3.6) kullanışsız, 77 (%45.6) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Yüksek lisans mezunu öğretmenler 10 (%30.3) kullanışlı 23 (%69.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Ayrıca yüksek lisans mezunu öğretmenlerden hiç birisi kullanışsız olarak yanıt vermemişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin yaş aralığı değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 30. Yaş Aralığı ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Yaş aralığı	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
21-25 yaş	f	27	2	23
	%	51.9	3.8	44.2
26-30 yaş	f	38	1	40
	%	48.1	1.3	50.6
31-35 yaş	f	12	–	18
	%	40	–	60
36 ve üzeri yaş	f	19	3	20
	%	45.2	7.1	47.6

Araştırmaya katılan 21-25 yaş aralığında olan öğretmenler 27 (%51.9) kullanışlı, 2 (%3.8) kullanışsız, 23 (%44.2) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. 26-30 yaş aralığında olan öğretmenler 38 (%48.1) kullanışlı, 1 (%1.3) kullanışsız, 40 (%50.6) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. 31-35 yaş aralığında olan öğretmenler 12 (%40) kullanışlı, 18 (%60) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. 36 ve üzeri yaş aralığında olan öğretmenler 19 (%45.2) kullanışlı, 3 (%7.1) kullanışsız, 20 (%47.6) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin okul türü değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 31'de verilmiştir.

Tablo 31. Okul Türü ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Okul türü	Frekans(f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
İlkokul	f	21	–	32
	%	39.6	–	60.4
Ortaokul	f	50	6	44
	%	50	6	44
Lise	f	19	–	22
	%	46.3	–	53.7

Araştırmaya katılan ilkokulda görev yapan öğretmenler 21 (%39.6) kullanışlı, 32 (%60.4) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Ortaokulda görev yapan öğretmenler 50 (%50) kullanışlı, 6 (%6) kullanışsız, 44 (%44) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Lisede görev yapan öğretmenler ise 19 (%46.3) kullanışlı, 22 (%53.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin kıdem yılı değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32. Kıdem Yılı Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Kıdem yılı	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
1-5 yıl	f	49	3	47
	%	49.5	3	47.5
6-10 yıl	f	25	–	29
	%	46.3	–	53.7
11-15 yıl	f	10	–	11
	%	47.6	–	52.4
16- ve üzeri	f	12	3	14
	%	41.4	10.3	48.3

Araştırmada kıdem yılı 1-5 olan öğretmenler 49 (%49.5) kullanışlı, 3 (%3) kullanışsız, 47 (%47.5) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 6-10 olan öğretmenler 25 (%46.3) kullanışlı, 29 (%53.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 11-15 olan öğretmenler 10 (%47.6) kullanışlı, 11 (%52.4) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 16 ve üzeri olan öğretmenler 12 (%41.4) kullanışlı, 3 (%10.3) kullanışsız, 14 (%48.3) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin yerleşim yeri değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 33'te verilmiştir.

Tablo 33. Yerleşim Yeri ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Yerleşim yeri	Frekans(f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Köy	f	20	1	22
	%	46.5	2.3	51.2
Belediye	f	5	1	11
	%	29.4	5.9	64.7
İlçe	f	43	4	36
	%	51.8	4.8	43.4
İl	f	28	–	32
	%	46.7	–	53.3

Araştırmada köyde bulunan okullarda çalışan öğretmenler 20 (%46.5) kullanışlı, 1 (%2.3) kullanışsız, 22 (%51.2) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Belediyede bulunan okullarda çalışan öğretmenler 5 (%29.4) kullanışlı, 1 (%5.9) kullanışsız, 11 (%64.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. İlçede bulunan okullarda çalışan öğretmenler 43 (%51.8) kullanışlı, 4 (%4.8) kullanışsız, 36 (%43.4) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. İl merkezinde bulunan okullarda çalışan öğretmenler 28 (%46.7) kullanışlı, 32 (%53.3) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin bilgisayar kullanım durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34. Bilgisayar Kullanım Durumu ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Bilgisayar durumu	kullanım	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılık		
			Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Günde 1-2 saat	f	38	3	29	
	%	54.3	4.3	41.4	
Günde 3-4 saat	f	42	1	49	
	%	45.7	1.1	53.3	
Haftada 1-2 saat	f	4	–	10	
	%	28.6	–	71.4	
Haftada 3-4 saat	f	10	–	11	
	%	47.6	–	52.4	
Ayda 1-2 saat	f	2	2	2	
	%	33.3	33.3	33.3	

Araştırmaya katılan ve günde 1-2 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 38 (%54.3) kullanışlı, 3 (%4.3) kullanışsız, 29 (%41.4) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Günde 3-4 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 42 (%45.7) kullanışlı, 1 (%1.1) kullanışsız, 49 (%53.3) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Haftada 1-2 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 4 (%28.6) kullanışlı, 10 (%71.4) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin internet kullanım durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 35'de verilmiştir.

Tablo 35. İnternet Kullanım Durumları ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

İnternet kullanım durumları	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılığı		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Ara sıra	f	28	2	28
	%	48.3	3.4	48.3
Genellikle	f	45	1	44
	%	50	1.1	48.9
Her zaman	f	13	–	17
	%	43.3	–	56.7
Nadiren	f	10	3	12
	%	40	12	48

Araştırmaya katılan interneti ara sıra kullanan öğretmenler 28 (%48.3) kullanışlı, 2 (%3.4) kullanışsız, 28 (%48.3) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti genellikle kullanan öğretmenler 45 (%50) kullanışlı, 1 (%1.1) kullanışsız, 44 (%48.9) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti her zaman kullanan öğretmenler 13 (%43.3) kullanışlı, 17 (%56.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti nadiren kullanan öğretmenler 10 (%40) kullanışlı, 3 (%12) kullanışsız, 12 (%48) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin sosyal eğitim içerikli siteleri kullanma durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36. Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları ile Kullanışlılık Arasındaki İlişki

Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanma durumları	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlılığı		
		Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Evet	f	90	4	85
	%	50.3	2.2	47.5
Hayır	f	6	2	16
	%	25	8.3	66.7

Araştırmaya katılan ve sosyal eğitim içerikli siteleri kullanan öğretmenler 90 (%50.3) kullanışlı, 4 (%2.2) kullanışsız, 85 (%47.5) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir. Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanmayan öğretmenler 6 (%25) kullanışlı, 2 (%8.3) kullanışsız, 16 (%66.7) orta düzeyde kullanışlı şeklinde yanıt vermişlerdir.

4. 5. eba'nın Etkililiği ve Verimliliği ile İlgili Veriler

Araştırmada, üçüncü alt problem olan, öğretmenlerin eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerine yönelik elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak hesaplanmış ve tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin eba'ya yönelik durumlarının (etkililik ve verimlilik ile ilgili görüşleri) bazı değişkenlerden açısından incelenmesi amacıyla elde edilen bulguların da frekans ve yüzde değerleri tablo olarak verilmiştir.

Katılımcıların eba'da bulunan kaynakların verimliliği ile ilgili frekans değerleri Tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37. eba'daki Kaynakların Verimliliği ile İlgili Frekans Değerleri

	Frekans (f)
e-içerik	96
Video	93
e-kitap	76
Görsel	71
Haber	58
e-dergi	49
Ses	26

Katılımcılar "Hangi bölümdeki kaynakların daha verimli olduğunu düşünüyorsunuz" maddesine birden fazla seçim yaparak e-içerik (96), video (93), e-kitap (76), görsel (71), haber (58), e-dergi (49), ses (26) şeklinde yanıtlar vermişlerdir.

Katılımcıların eba'da bulunan kaynakların etkililiği ile ilgili frekans değerleri Tablo 38'de verilmiştir.

Tablo 38. eba'daki Kaynakların Etkililiği İle İlgili Frekans Değerleri

	Frekans (f)
Video	94
e-içerik	87
e-kitap	72
Görsel	70
Haber	55
e-dergi	46
Ses	37

Katılımcılar "Hangi bölümdeki kaynakların daha etkili olduğunu düşünüyorsunuz" maddesine birden fazla seçim yaparak video (94), e-içerik (87), e-kitap (72), görsel (70), haber (55), e-dergi (46), ses (37) şeklinde yanıtlar vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği ile ilgili genel görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39. Etkililik ve Verimlilik ile İlgili Genel Frekans ve Yüzde Değerleri

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Etkili ve Verimli	108	53.2
Etkili ve Verimli Değil	2	1.0
Orta Düzeyde Etkili ve Verimli	93	45.8

Araştırmada öğretmenlere madde 41 ile madde 47 arasında eba'nın etkililiği ve verimliliği ile ilgili 7 farklı önerme sunulmuştur. Öğretmenlerden alınan yanıtların genel frekans ve yüzdelik değerleri Tablo 39'da verilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler, 108 (%53.2) etkili ve verimli, 2 (%1) etkili ve verimli değil, 93 (%45.8) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin cinsiyet değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 40'ta verilmiştir.

Tablo 40. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Cinsiyet	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Kadın	f	47	–	48
	%	49.5	–	50.5
Erkek	f	61	2	45
	%	56.5	1.9	41.7

Araştırmaya katılan kadın öğretmenler 47 (%49.5) etkili ve verimli, 48 (%50.5) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Kadın öğretmenlerden hiç birisi etkili ve verimli değil şeklinde yanıt vermemişlerdir. Araştırmaya katılan erkek öğretmenler 61 (%56.5) etkili ve verimli, 2 (%1.9) etkili ve verimli değil, 45 (%41).7 orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin eğitim durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 41'de verilmiştir.

Tablo 41. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Eğitim Durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Lisans	f	93	2	74
	%	55	1.2	43.8
Yüksek lisans	f	14	-	19
	%	42.4	-	57.6

Araştırmaya katılan lisans mezunu öğretmenler 93 (%55) etkili ve verimli, 2 (%1.2) etkili ve verimli değil, 74 (%43.8) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Yüksek lisans mezunu öğretmenler ise 14 (%42.4) etkili ve verimli, 19 (%57.6) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Ayrıca yüksek lisans mezunu öğretmenlerden hiç birisi etkili ve verimli değil şeklinde yanıt vermemişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin yaş aralığı değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 42'de verilmiştir.

Tablo 42. Katılımcıların Yaş Aralığına Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Yaş Aralığı	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
21-25 yaş	f	31	–	21
	%	59.6	–	40.4
26-30 yaş	f	38	–	41
	%	48.1	–	51.9
31-35 yaş	f	14	–	16
	%	46.7	–	53.3
36 ve üzeri yaş	f	25	2	15
	%	59.5	4.8	35.7

Araştırmaya katılan 21-25 yaş aralığında olan öğretmenler 31 (%59.6) etkili ve verimli, 21 (%40.4) orta düzeyde etkili ve verimli şekilde yanıt vermişlerdir. 26-30 yaş aralığında olan öğretmenler 38 (%48.1) etkili ve verimli, 41 (%51.9) orta düzeyde etkili ve verimli şekilde yanıt vermişlerdir. 31-35 yaş aralığında olan öğretmenler 14 (%46.7) etkili ve verimli, 16 (%53.3) orta düzeyde etkili ve verimli şekilde yanıt vermişlerdir. 36 ve üzeri yaş aralığında olan öğretmenler 25 (%59.5) etkili ve verimli, 2 (%4.8) etkili ve verimli değil, 15 (%35.7) orta düzeyde etkili ve verimli şekilde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin okul türü değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 43'te verilmiştir.

Tablo 43. Katılımcıların Çalıştığı Okul Türüne Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Okul türü	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
İlkokul	f	26	–	27
	%	49.1	–	50.9
Ortaokul	f	55	2	43
	%	55	2	43
Lise	f	20	–	21
	%	48.8	–	51.2

Araştırmaya katılan ilkokulda görev yapan öğretmenler 26 (%49.1) etkili ve verimli, 27 (%50.9) orta düzeyde etkili ve verimli şekilde yanıt vermişlerdir. Ortaokulda görev yapan öğretmenler 55 (%55) etkili ve verimli, 2 (%2) etkili ve verimli değil, 43 (%43) orta

düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Lisede görev yapan öğretmenler ise 20 (%48.8) etkili ve verimli, 21 (%51.2) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin kıdem yılı değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 44'te verilmiştir.

Tablo 44. Katılımcıların Kıdem Yılına Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Kıdem Yılı	Etkililik ve Verimlilik Durumu			
	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
1-5 yıl	f	55	–	44
	%	55.6	–	44.4
6-10 yıl	f	25	–	29
	%	46.3	–	53.7
11-15 yıl	f	11	–	10
	%	52.4	–	47.6
16- ve üzeri	f	17	2	10
	%	58.6	6.9	34.5

Araştırmada kıdem yılı 1-5 olan öğretmenler 55 (%55.6) etkili ve verimli, 44 (%44.4) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 6-10 olan öğretmenler 25 (%46.3) etkili ve verimli, 29 (%53.7) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 11-15 olan öğretmenler 11 (%46.3) etkili ve verimli, 10 (%47.6) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Kıdem yılı 16 ve üzeri olan öğretmenler ise 17 (%58.6) etkili ve verimli, 2 (%6.9) etkili ve verimli değil, 10 (%34.5) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin yerleşim yeri değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 45'te verilmiştir.

Tablo 45. Katılımcıların Yaşadığı Yerleşim Yerine Göre Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Yerleşim yeri	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Köy	f	24	–	19
	%	55.8	–	44.2
Belediye	f	5	–	12
	%	29.4	–	70.6
İlçe	f	46	2	35
	%	55.4	2.4	42.2
İl	f	33	–	27
	%	55	–	45

Araştırmada köyde bulunan okullarda çalışan öğretmenler 24 (%5.85) etkili ve verimli, 19 (%44.2) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Belediyede bulunan okullarda çalışan öğretmenler 5 (%29.4) etkili ve verimli, 12 (%70.6) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. İlçede bulunan okullarda çalışan öğretmenler 46 (%55.4) etkili ve verimli, 2 (%2.4) etkili ve verimli, 35 (%42.2) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. İl merkezinde bulunan okullarda çalışan öğretmenler ise 33 (%55) etkili ve verimli, 27 (%45) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin bilgisayar kullanım durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 46'da verilmiştir.

Tablo 46. Katılımcıların Bilgisayar Kullanma Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Bilgisayar Kullanım Durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Günde 1-2 saat	f	44	–	26
	%	62.9	–	37.1
Günde 3-4 saat	f	50	–	42
	%	54.3	–	45.7
Haftada 1-2 saat	f	4	–	10
	%	28.6	–	71.4
Haftada 3-4 saat	f	8	–	13
	%	38.1	–	61.9
Ayda 1-2 saat	f	2	2	2
	%	33.3	33.3	33.3

Araştırmaya katılan ve günde 1-2 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 44 (%62.9) etkili ve verimli, 26 (%37.1) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Günde 3-4 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 50 (%54.3) etkili ve verimli, 42 (%45.7) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Haftada 1-2 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 4 (%28.6) etkili ve verimli, 10 (%71.4) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. Haftada 3-4 saat bilgisayar kullanan öğretmenler 8 (%38.1) etkili ve verimli, 13 (%61.9) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin internet kullanım durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 47'de verilmiştir.

Tablo 47. Katılımcıların İnternet Kullanım Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

İnternet kullanım durumu	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve verimlilik durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Ara sıra	f	35	–	23
	%	60.3	–	39.7
Genellikle	f	49	–	41
	%	54.4	–	45.6
Her zaman	f	14	–	16
	%	46.7	–	53.3
Nadiren	f	10	2	13
	%	40	8	52

Araştırmaya katılan interneti ara sıra kullanan öğretmenler 35 (%60.3) etkili ve verimli, 23 (%39.7) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti genellikle kullanan öğretmenler 49 (%54.4) etkili ve verimli, 41 (%45.6) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti her zaman kullanan öğretmenler 14 (%46.7) etkili ve verimli, 16 (%53.3) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir. İnterneti nadiren kullanan öğretmenler ise 10 (%40) etkili ve verimli, 2 (%8) etkili ve verimli değil, 13 (%52) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerinin sosyal eğitim içerikli siteleri kullanım durumu değişkeni ile arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 48'de verilmiştir.

Tablo 48. Katılımcıların Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları ile Etkililik ve Verimlilik Arasındaki Frekans ve Yüzde Değerleri

Sosyal Eğitim İçerikli Siteleri Kullanma Durumları	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Etkililik ve Verimlilik Durumu		
		Etkili ve Verimli	Etkili ve Verimli Değil	Orta Düzeyde Etkili ve Verimli
Evet	f	100	–	79
	%	55.9	–	44.1
Hayır	f	8	2	14
	%	33.3	8.3	58.3

Araştırmaya katılan ve sosyal eğitim içerikli siteleri kullanan öğretmenler 100 (%55.9) etkili ve verimli, 79 (%44.1) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt

vermişlerdir. Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanmayan öğretmenler 8 (%33.3) etkili ve verimli, 2 (%8.3) etkili ve verimli değil, 14 (%58.3) orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yanıt vermişlerdir.

Katılımcıların eba'nın etkililiği ve verimliliği ile kullanışlılığı hakkındaki görüşlerinin arasındaki ilişkiye ait frekans ve yüzde değerleri Tablo 49'da verilmiştir.

Tablo 49. eba'nın Etkililiği Ve Verimliliği ile Kullanışlılığı Arasındaki İlişkinin Frekans ve Yüzde Değerleri

	Frekans (f)/ Yüzde (%)	Kullanışlı	Kullanışsız	Orta Düzeyde Kullanışlı
Etkili ve Verimli	f	83	2	23
	%	76.9	1.9	21.3
Etkili ve Verimli Değil	f	–	2	–
	%	–	100	–
Orta Düzeyde Etkili ve Verimli	f	13	2	78
	%	14	2.2	83.8

Araştırmada eba'nın etkili ve verimli olduğu görüşüne sahip öğretmenler aynı zamanda 83 (%76.9) kullanışlı, 2 (%1.9) kullanışsız, 23 (%21.3) orta düzeyde kullanışlı şeklinde düşünmektedirler. Öğretmenlerden eba'nın etkili ve verimli olmadığını düşünen 2 (%100) kişi aynı zamanda eba'nın kullanışsız olduğu görüşüne sahiptir. eba'nın orta düzeyde etkili ve verimli olduğunu düşünen öğretmenler 13 (%14) kullanışlı, 2 (%2.2) kullanışsız, 78 (%83.8) orta düzeyde kullanışlı görüşüne de sahiptirler.

5. TARTIŞMA

5. 1. Öğretmenlerin eba Hakkında Bilgi Düzeyleri ve eba'yı Kullanma Durumları

eba sitesi ve sitede bulunan içerikler teknolojik ortamlarda kullanılabilir. Bu yüzden ilk olarak öğretmenlerin teknolojiyi kullanma durumları (bilgisayar, internet ve sosyal ağları kullanma açısından) irdelenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıya yakını (%45.3) her gün 3-4 saat, yaklaşık %35'i günde 1-2 saat bilgisayar kullanmaktadırlar (Tablo 6). Bu öğretmenler interneti genellikle ders amaçlı olarak %59.1 oranında kullanmaktadır. Öğretmenlerin %30.9'u ise interneti ders amacıyla ara sıra veya nadiren kullanmaktadırlar (Tablo 7). Bu durum öğretmenlerin bilgisayarı ve interneti genel itibarıyla eğitim amaçlı kullandıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin %88.2'inin sosyal eğitim içerikli siteleri kullanmaları bu düşünceyi destekleyici yöndedir. Öğretmenlerin eğitim portallarını derslerine yönelik materyal elde etmek için kullandıkları düşünüldüğünde eba'nın bu süreçte önemli bir eksikliği doldurduğu ifade edilebilir.

Cinsiyete göre öğretmenlerin bilgisayar ve interneti kullanma durumlarına bakıldığında bayan öğretmenlerin %74'ü erkek öğretmenlerin ise %79'ü bilgisayarı her gün kullanmaktadır. Bu oran internetin ders amaçlı kullanımında bayanlarda %61 ve erkelerde %51 gibi oranlara ulaşmaktadır (Tablo 9.1-2, Tablo 10.1-2). Cinsiyet açısından bilgisayarın kullanımında bir farklılık olmazken bayan öğretmenlerin ders amaçlı olarak interneti daha fazla kullanmaları dikkat çekicidir. Erkek öğretmenlerin internette sosyal paylaşım sitelerinde, haber sitelerinde veya diğer sitelerde daha fazla vakit geçirdikleri düşünülmektedir. Bu durum doğal olarak interneti ders amaçlı kullanımını etkilemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %80.3'ü eba ile ilgili hizmet içi eğitim almamış olmalarına rağmen hizmet içi eğitim almayan bu öğretmenlerin çoğunluğu (%70) eba hakkında bilgiye sahiptirler. Öğretmenlerden yaklaşık %20'si ise eba ile ilgili yeterince bilgiye sahip olduklarını ifade etmiş fakat yarısı eba içerisinde bulunan eba market uygulamalarından haberdar değildir (Tablo 11-14). Bu sonuçlar eba hakkında öğretmenlerde yeterli düzeyde farkındalığın oluşmadığını veya oluşturulmadığını akla getirmektedir.

eba market uygulamalarına yönelik olarak hizmet içi eğitim almasına rağmen öğretmenlerin %27'si bu uygulama hakkında bilgiye sahip değildir. eba ile ilgili hizmet içi eğitim almayan %70'i ise eba hakkında bilgi sahibi olduklarını ve eba içerisinde

yapabilecekleri aktiviteleri bildiklerini ifade etmişlerdir (Tablo 15,16). Hizmet içi eğitim almayanların eba hakkında bilgi sahibi olmaları şaşırtıcı olmakla birlikte öğretmenler meslektaşlarından, okul yönetiminden, seminerlerden veya internet ortamındaki paylaşımlardan dolayı eba'ya yönelik bilgi sahibi olmuş olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaklaşık %45'i ders hazırlık aşamasında eba'yı kullandıklarını ifade ederken bu kullanım sıklığı ise %31 ile %59 arasında değişmektedir (Tablo 17-19). Öğretmenlerin yarıya yakını eba'yı okulda veya derse hazırlık aşamasında yeterince aktif kullanmamaktadırlar. Günümüzde okulların çoğunluğunda internet bağlantısı olduğu düşünüldüğünde öğretmenlerimizin eba kullanım durumlarının yeterli ve istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu sonucun öğretmenlerin internette zamanlarını daha çok diğer konularla ilgilenererek geçirmelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 20 incelendiğinde öğretmenlerin eba'yı hangi amaçlar için kullandıkları görülebilmektedir. Öğretmenler eba'yı en çok doküman sağlamak amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. eba içerisinde araştırma yapmak ve eba'daki e-içerik ve e-kitap bölümünü kullanmak da öğretmenlerin eba'yı en çok kullanım amaçları arasındadır. Öğretmenlerin bir kısmı diğer okullardaki çalışmalardan haberdar olmak, çok az bir kısmı ise haber ve doküman eklemek amacıyla eba'yı kullanmaktadırlar. Bir başka ifadeyle öğretmenler eba'nın sunduğu dokümanlarla istedikleri veya ihtiyacı olan kaynaklara rahatlıkla ulaşabilmektedirler. eba'ya içerik yükleyen öğretmenlerin oranının yalnızca %6 olması eba'nın sadece kaynak sağlama amacıyla kullanıldığı düşüncesini desteklemektedir. Öğretmenler içerik yüklerken ilgili içeriğin verimli olacağını düşündükleri için yükleme yapmış olabilirler. Ayrıca öğretmenler içeriği zenginleştirmek ve yaptıkları çalışmalarını göstermek amacıyla da yükleme yapmaktadırlar (Tablo 22).

Araştırmaya katılan öğretmenler video bölümünde en çok hangi alandaki videoları kullandıklarını birden fazla seçim yaparak belirtmişlerdir. Öğretmenler en çok ders destek alanındaki videoları kullanırken bunu sırasıyla belgesel, çizgi film ve mesleki eğitim alanındaki videolar gelmektedir. Kişisel gelişim ve rehberlik alanlarındaki videoları ise daha az kullanmaktadırlar (Tablo 23). Dergi bölümünde ise en çok bilimsel dergileri daha sonra genel dergileri, en az ise kurumsal dergileri kullanmaktadırlar. Öğretmenler dergi bölümünde bulunan okul ve çocuk dergilerini de kullandıklarını belirtmişlerdir (Tablo 24).

Araştırmaya katılan öğretmenlerden %14.3'ü eba'nın "Tartışalım" bölümünü kullandıklarını ve genel itibariyle yazdıklarına veya sorularına öğretmenlerden veya site yöneticilerinden geri dönüt alabildiklerini belirtmişlerdir (Tablo 25). "Tartışalım" bölümünün bu denli az kullanılmasının nedeni öğretmenlerimizin eba'yı diğer sosyal paylaşım sitelerine göre daha az sosyal bulduklarından kaynaklanabilir. Kişisel gelişim ve rehberlik

videolarında en az kullanılan kaynaklar olması ve öğretmenlerin “Tartışalım” bölümünü çok az kullanmaları birleştirildiğinde öğretmenlerin gelişime ve değişime karşı direnç gösterdiklerini, yeniliklere karşı duyarsız ve kapalı olduklarını göstermektedir.

5. 2. Öğretmenlerin eba'nın Kullanışlılığı Hakkındaki Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretmenler eba'nın bölümlerinden en çok e-çerik ve video bölümlerinin kullanışlı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenler e-kitap, görsel ve haber bölümlerinin de kullanışlı olduğunu ve e-dergi, ses ve tartışım bölümlerinin ise diğerlerine göre daha az kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 26).

Araştırmada öğretmenlere madde 29 ile madde 40 arasında eba'nın kullanışlılığı ile ilgili 12 farklı önerme sunulmuştur. Öğretmenlerden alınan yanıtlar sayılar ile derecelendirilmiş ve daha sonra ortalama değerlerinin belli aralıklarına göre kullanışlı, kullanışsız ve orta düzeyde kullanışlı şeklinde yorumlanmıştır. eba'nın genel kullanışlılığı ile ilgili Tablo 27'de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %47.3'ü eba'nın kullanışlı, %3'ü kullanışsız, %49.8'i ise orta düzeyde kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. Elde edilen genel verilere göre eba'nın beklenen düzeyde kullanışlı olmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin eba'yı orta düzeyde kullanışlı olarak nitelendirmeleri eba'nın halen geliştirilme aşamasında olmasından kaynaklanabilir. Ancak eba'nın geliştirilme aşamasında olduğu göz önüne alındığında öğretmenlerin yarısına yakınının eba'nın kullanışlı olduğunu düşünmesi de eba'nın gelişiminin olumlu yönde olduğunu göstermektedir.

Araştırmada elde edilen verilere bakıldığında eba'nın kullanışlılığı ile farklı değişkenler arasında ilişki kurulabilmektedir. Cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde kadın ve erkek öğretmenlerin, eba'yı kullanışlı ya da orta düzeyde kullanışlı olarak belirten yüzde değerlerinin birbirine yakın olduğundan dolayı cinsiyet değişkeni eba'nın kullanışlılığı açısından farklılık göstermemektedir (Tablo 28).

Eğitim durumu değişkeni açısından baktığımızda, lisans mezunu öğretmenlerin yarısı (%50.8) eba'nın kullanışlı olduğunu düşünürken yüksek lisans mezunu öğretmenlerin çoğunluğu (%69.7) eba'nın orta düzeyde kullanışlı olduğunu düşünmektedirler (Tablo 29). Bunun nedeni olarak yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre daha eleştirel yaklaşarak görüş belirttikleri söylenebilir.

Yaş aralığı değişkenine bakacak olursak araştırmaya katılan öğretmenlerden bütün yaş aralıklarındaki bulunan öğretmenlerin grup içerisinde ortalama yarısı eba'nın kullanışlı diğer yarısı ise orta derecede kullanışlı olduğunu düşünmekte olduğundan dolayı eba'nın kullanışlılığı yaş aralığına göre farklılık göstermemektedir (Tablo 30).

Okul türü açısından karşılaştırılma yapıldığında, ilkokulda çalışan öğretmenlerin çoğunluğu (%60.4) ortaokul öğretmenlerinin % 44'ü ve lise öğretmenlerinin de % 53.7'si eba'nın orta düzeyde kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca ilkokul öğretmenlerinin %39.6'sı, ortaokul öğretmenlerinin %50'si ve lise öğretmenlerinin %46.3'ü eba'nın kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. Ortaokul ve lise öğretmenleri ilkokul öğretmenlerine göre eba'yı daha kullanışlı olarak görmektedir (Tablo 31).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdem yılına göre görüşlerine baktığımızda, kıdem yılı 1-5, 6-10 ve 11-15 yıl aralığındaki öğretmenlerin ortalama yarısı eba'nın kullanışlı, diğer yarısı da orta düzeyde kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. 16 ve üzeri kıdem yılına sahip öğretmenlerin ise %41.4'ü eba'yı kullanışlı, %10.3'ü kullanışsız ve %48.3'ü de orta düzeyde kullanışlı olarak belirtmişlerdir (Tablo 32). Kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin teknolojiye ayak uydurması ve kullanması diğerlerine göre daha zor olduğundan dolayı diğerlerinden farklı olarak eba'nın daha az kullanışlı olduğu görüşüne sahip olabilirler.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin buldukları yerleşim yerine göre incelediğimizde köyde, ilçede ve ilde çalışan öğretmenlerin ortalama yarısı eba'nın kullanışlı olduğunu düşünürken belediyede çalışan öğretmenlerin ise %29.4'ü kullanışlı ve % 64.7'si orta düzeyde kullanışlı olduğunu düşünmektedirler (Tablo 33).

Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgisayar kullanım durumları ile eba'nın kullanışlılığını ilişkilendirdiğimizde, günlük 1-2 ve 3-4 saat ve haftalık 3-4 saat bilgisayar kullanan öğretmenlerin ortalama yarısı eba'nın kullanışlı, diğer yarısı ise orta düzeyde kullanışlı olduğunu düşünmektedirler. Haftalık 1-2 ve aylık 1-2 saat bilgisayar kullanan öğretmenlerin ise ortalama olarak %30'u eba'nın kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir (Tablo 34). Öğretmenlerden bilgisayarı fazla kullananların, az kullananlara göre daha fazlası eba'nın kullanışlı olduğunu düşünmektedirler. Beklenildiği gibi bilgisayarı daha fazla kullananların eba'yı da rahat kullanabildikleri için kullanışlı ve daha az kullananların ise eba'yı kullanmakta zorluk yaşadıkları için orta düzeyde kullanışlı olarak düşündükleri görülmüştür.

Öğretmenlerin internet kullanım durumlarına bakıldığında, interneti ders amacıyla ara sıra, genellikle ve her zaman kullanan öğretmenlerin ortalama olarak yarısı eba'nın kullanışlı, diğer yarısı ise orta düzeyde kullanışlı olduğu görüşüne sahiptirler. İnterneti nadiren kullanan öğretmenlerin %40'ı eba'nın kullanışlı, % 48'i orta düzeyde kullanışlı ve %12'si de kullanışsız olduğunu düşünmektedirler (Tablo 35). İnterneti nadiren kullanan öğretmenlerin eba hakkındaki görüşlerine bakıldığında, eba'nın interneti az kullanan öğretmenlere karmaşık gelebileceği görüşü dikkate değer olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden sosyal eğitim içerikli siteleri kullanan öğretmenlerin ortalama olarak yarısı eba'nın kullanışlı, diğer yarısı ise orta düzeyde kullanışlı olduğunu belirtmişlerdir. Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanmayan öğretmenlerin ise çoğunluğu (%66.7) eba'nın orta derecede kullanışlı olduğunu düşünmektedirler. (Tablo 36). Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanan öğretmenlerin diğer sitelerle karşılaştırarak eba'nın kullanışlılığı hakkında görüş belirttikleri düşünüldüğünde ve sosyal eğitim içerikli siteleri kullanmayan öğretmenlerin çok az bir kısmının da eba'yı kullanışlı olarak nitelendirdikleri göz önüne alındığında, eba'nın daha fazla geliştirilmesi gerektiği görüşüne kanaat getirilebilir.

5. 3. Öğretmenlerin eba'nın Eğitim-Öğretim Açısından Verimliliği ve Etkililiği Hakkındaki Görüşleri

Araştırmaya katılan öğretmenler eba'nın bölümlerinin etkili ve verimli olduğu konusunda iki farklı maddeye birden fazla seçim yaparak yanıt vermişlerdir. Öğretmenler en çok e-içerik ve video bölümlerinin verimli ve etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenler, e-içerik ve video bölümlerini takiben e-kitap, görsel ve haber bölümlerinin de verimli ve etkili olduğunu görüşünü belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler e-dergi ve ses bölümlerinin ise diğerlerine göre daha az verimli ve etkili olduğunu görüşünü de ifade etmişlerdir (Tablo 37, 38).

Araştırmada öğretmenlere madde 41 ile madde 47 arasında eba'nın etkililiği ve verimliliği ile ilgili 7 farklı önerme sunulmuştur. Öğretmenlerden alınan yanıtlar sayılar ile derecelendirilmiş ve daha sonra ortalama değerlerinin belli aralıklarına göre etkili ve verimli, etkili ve verimli değil ve orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde yorumlanmıştır. eba'nın genel etkililiği ve verimliliği ile ilgili Tablo 39'da görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin %53.2'si etkili ve verimli, %1'i etkili ve verimli değil, %45.8'i ise orta düzeyde etkili ve verimli şeklinde görüş belirtmişlerdir (Tablo 39). Öğretmenlerin yarısından fazlası eba'nın etkili ve verimli olduğunu görüşünü belirtmelerinden dolayı eba'ya etkili ve verimli bir site denilebilmektedir. Ancak diğer öğretmenlerin orta düzeyde etkili ve verimli cevapların oranının yüksek olması eba'nın geliştirilmesinin gerekli olduğunu göstermektedir.

Araştırmada elde edilen verileri incelediğimizde eba'nın etkililiği ve verimliliği ile farklı değişkenler arasında ilişki kurulabilmektedir. Cinsiyet değişkenine göre incelediğimizde katılan kadın öğretmenlerin ortalama yarısının (%49.5), erkek öğretmenlerin ise yarısından fazlasının (%61) eba'nın etkili ve verimli olduğunu belirttikleri görülmektedir (Tablo 40). Erkek öğretmenler kadın öğretmenlere göre eba'nın daha fazla etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler.

Eğitim durumu değişkeni açısından baktığımızda, lisans mezunu öğretmenlerin %55'i eba'nın etkili ve verimli, yüksek lisans mezunu öğretmenlerin ise % 57.6'sı orta düzeyde etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 41). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere göre eba'nın etkililiği ve verimliliği konusunda daha eleştirel yaklaşmaktadırlar.

Yaş aralığı değişkenine bakacak olursak araştırmaya katılan öğretmenlerden 21-25 ve 36 ve üzeri yaş aralığında bulunan öğretmenlerin yaklaşık %60'ı eba'nın etkili ve verimli olduğunu, diğerlerinin ise orta derecede etkili ve verimli olduğunu düşündükleri görölmektedir. 26-30 ve 30-35 yaş aralığında bulunan öğretmenlerin ise yaklaşık yarısı eba'nın etkili ve verimli olduğunu, diğer yarısı ise orta derecede etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 42).

Okul türü açısından karşılaştırılma yapıldığında, ilkokulda ve lisede çalışan öğretmenlerin ortalama olarak yarısı, ortaokulda çalışan öğretmenlerin ise yarısından fazlası eba'nın etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 43). Ortaokulda alışan öğretmenler ilkokul ve lisede çalışan öğretmenlere göre eba'nın daha etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler. eba'da bulunan ortaokul seviyesine yönelik kaynaklarının diğerlerine göre daha etkili ve verimli olması bu duruma neden olabilecek durumlar arasında olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdem yılına göre görüşlerine baktığımızda, hemen 1-5 (%55.6), 11-15 (%52.4) ve 16-üzeri (%58.6) aralığındaki öğretmenlerin yarısından fazlası, 6-10 (%46.3) aralığındaki öğretmenlerin ise yarısına yakını eba'nın etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 44). 16 ve üzeri kıdem yılına sahip öğretmenlerle 6-10 kıdem yılına sahip öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında kıdem yılından dolayı olumlu bir farklılık varmış gibi gözükse de 1-5 kıdem yılına sahip öğretmenlerin de olumlu görüşlerinin oranı yüksek olduğundan dolayı kıdem yılına göre farklılık gözükmemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin buldukları yerleşim yerine göre incelendiğinde köyde, ilçede ve il merkezinde çalışan öğretmenlerin ortalama %55'inin belediyede çalışan öğretmenlerin ise %29.4'ünün eba hakkında etkili ve verimli olduğu görüşünü belirttikleri görölmektedir. Belediyede alışan öğretmenlerin diğer yerlerde çalışan öğretmenlere göre eba'yı daha az etkili ve verimli olarak düşündükleri görölmektedir (Tablo 45).

Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin bilgisayar kullanım durumları ile eba'nın etkililiği ve verimliliğini ilişkilendirdiğimizde, günlük bilgisayar kullanan öğretmenlerin yarısından fazlasının eba'nın etkili ve verimli olduğunu, haftalık bilgisayar kullanan öğretmenlerin ise yarısından fazlasının eba'nın orta derecede etkili ve verimli olduğunu

belirttikleri görülmektedir (Tablo 46). Bilgisayarı günlük kullanan öğretmenler haftalık kullanan öğretmenlere göre eba'nın daha etkili ve verimli olduğunu düşünmektedirler. Diğer bir ifadeyle bilgisayar daha aktif kullananlar daha az aktif kullananlara göre eba'yı daha etkili ve verimli olarak görmektedirler.

Öğretmenlerin internet kullanım durumlarına bakıldığında, interneti ders amacıyla ara sıra ve genellikle kullanan öğretmenlerin yarısından fazlası eba'nın etkili ve verimli olduğunu, interneti her zaman ve nadiren kullananların ise yarısından fazlasının eba'nın orta düzeyde etkili ve verimli olduğunu belirttikleri görülmektedir (Tablo 47). Elde edilen verilere bakıldığında uç noktalarda birbirine yakın değerler gözükse de, yüzdelik değerleri daha detaylı incelendiğinde interneti sürekli kullanan ile aralıklı olarak kullanan öğretmenlerin eba'nın etkililiği hakkındaki görüşleri birbirleriyle aynı orandır. Diğer bir ifadeyle eba'nın etkililiği ve verimliliği, internet kullanım durumu değişkenine göre farklılık göstermemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden sosyal eğitim içerikli siteleri kullananların yarısından fazlası eba'nın etkili ve verimli olduğunu, siteleri kullanmayan öğretmenlerin ise yarısından fazlasının eba'nın orta derecede etkili ve verimli olduğunu düşündükleri görülmektedirler (Tablo 48). Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanan öğretmenler, siteleri kullanmayan öğretmenlere göre eba'yı daha etkili ve verimli olarak görmektedirler. Diğer siteleri kullanan öğretmenlerin eba hakkında olumlu görüşe sahip olmaları eba'nın etkili ve verimli olması açısından pozitif yönde ilerlediğini göstermektedir.

Araştırmada elde edilen kullanışlılık ile etkililik ve verimlilik arasındaki ilişkiye bakıldığında, eba'nın etkili ve verimli olduğunu düşünen öğretmenlerin % 76.9'u eba kullanışlı, eba'nın orta düzeyde etkili ve verimli olduğunu düşünen öğretmenlerin % 83.8'i eba orta düzeyde kullanışlı ve eba'nın etkili ve verimli değil diye düşünen öğretmenlerin de %100 (2) eba kullanışsız şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir (Tablo 49). Genellikle eba'nın etkili ve verimli olduğunu düşünen öğretmenlerin eba'nın kullanışlı olduğunu ve eba'nın orta düzeyde etkili ve verimli olduğunu düşünen öğretmenlerin eba'nın orta düzeyde kullanışlı olduğunu düşündükleri görülmüştür. Öğretmenler eba'nın kullanışlılığı, etkililiği ve verimliliği konusunda aynı görüşe sahip olmakla birlikte eba'nın kullanışlılığı ile etkililiğinin ve verimliliğinin arasında pozitif bir ilişkinin olduğunu düşünmektedirler.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

6. 1. Sonuçlar

Araştırmada katılımcıların Eğitim Bilişim Ağı (eba) anketine vermiş oldukları yanıtlar incelendiğinde aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Katılımcıların büyük bir kısmı eba hakkında bilgi sahibi olmalarına rağmen eba market uygulamaları hakkında çoğu katılımcı bilgi sahibi değildir.
- Katılımcıların yaklaşık olarak yarısı eba'yı okulda ya da ders aşamasında kullanıyorum şeklinde görüş belirtmelerine rağmen katılımcıların eba'yı kullanma sıklıklarının çok az olduğu sonucuna varılmıştır.
- Katılımcıların eba'yı kullanım amaçları arasında en çok doküman sağlamak, e- içerik ve e-kitap bölümünü kullanmak olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç öğretmenlerin eba'yı kaynak sağlamak amacıyla kullandıklarını göstermektedir.
- Katılımcıların büyük çoğunluğu eba'yı doküman sağlamak amacıyla kullandığını belirtmiş ancak katılımcıların çok az bir kısmı eba'ya içerik yüklediğini ifade etmiştir. Bu sonuç, eba'nın sosyal eğitim platformu olmasına rağmen öğretmenlerin siteyi bilgi paylaşmaktan ziyade bilgi sağlamak amacıyla kullandıklarını göstermiştir.
- Katılımcıların çok az bir kısmı içerik yüklemiş olmalarına rağmen, içerik yüklerken en çok o içeriğin verimli olacağını düşündükleri için yükleme yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuç öğretmenlerin sitedeki kaynakların en çok verimli olmasına dikkat ettiklerini göstermektedir.
- Katılımcıların çok az bir kısmı eba'da bulunan ve öğretmenlerin bir birleri ile iletişim kurarak konular üzerinde yorum yapabilecekleri tartışım bölümünü kullandığını belirtmiştir. Bu sonuç öğretmenlerin eba'yı sosyal bir site olarak düşünmediklerini göstermektedir.
- Katılımcıların yanıtları incelendiğinde eba'nın kullanışlı, etkili ve verimli bir site olduğu çıkarımı yapılabilmektedir.
- Katılımcıların %30'u eba ile ilgili yeterince bilgeye sahip olmadıklarını ifade etmiş ancak sadece yaklaşık %5'lik kısmı eba ile ilgili olumsuz görüş belirtmiştir. Bu sonuç öğretmenlerin yeterince bilgi sahibi olmasalar bile eba ile ilgili olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

- Katılımcıların eba'nın kullanılabilirliği, verimliliği ve etkililiği ile ilgili görüşleri, farklı değişkenler (cinsiyet, eğitim durumu, kıdem yılı, yerleşim yeri vb.) açısından incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

6. 2. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgular dikkate alınarak aşağıdaki öneriler getirilebilir:

- Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin eba ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmadıkları gözlemlenmiştir. FATİH projesinin yalnızca donanım amacıyla geliştirilmediği göz önüne alındığında projenin amacına ulaşabilmesi için içerik ile ilgili kısmı içerisinde barındıran eba'nın öğretmenler tarafından bilinmesi ve kullanılması önemlidir. Bu yüzden öğretmenlerin eba ile ilgili daha çok bilgi sahibi olmaları için hizmet içi eğitim seminerleri yapılabilir.
- FATİH projesi kapsamında okullara yerleştirilen akıllı tahtalarda ve dağıtılan tabletlerde eba markette bulunan ve eba e-içerik bölümü ve üniversiteler tarafından geliştirilen uygulamalar kullanılabilir. Bulgular göz önüne alındığında öğretmenlerin eba market ile ilgili bilgi düzeyleri yeterli olmadığı belirlenmiştir. Bu önemli içeriklerin öğretmenler tarafından kullanılabilmesi için çalışmalar yapılabilir.
- eba'da bulunan haberler bölümünde hem farklı okullardaki çalışmalar hem de yapılan projeler ve yarışmalar paylaşılmaktadır. Öğretmenlerin haberler bölümü daha aktif kullanmaları, çalışmalardan haberdar olarak onların da eğitim alanında daha aktif ve üretken olmaları için projeler geliştirilerek öğretmenler teşvik edilebilir.
- Hizmet içi seminerleriyle e-içerik bölümünde sunulan içerik hazırlama uygulamalarını öğretmenlere tanıtılabilir ve kullanmalarına teşvik edilerek öğretmenlerin kendi elektronik dokümanlarını oluşturmaları sağlanabilir.
- MEB, yapılan projelerin başvurularını eba üzerinden alarak eba'nın öğretmenler tarafından daha çok bilinmesi ve kullanımının yaygınlaşmasını sağlayabilir.

7. KAYNAKLAR

- Akbulut, Ö.E. ve Karakuş, F. (2008). Öğretim amaçlı geliştirilen bir web sitesi hakkında öğretmen adaylarının görüşleri, *8th International Educational Technology Conference (IETC)*, Eskişehir.
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar destekli eğitimde uygulamalar*. Anı Yayıncılık, Ankara, 129-132, 134-136.
- Aktaş, İ., Gökoğlu, S., Turgut, Y.E. ve Karal, H. (2014). Öğretmenlerin Fatih projesine yönelik görüşleri: farkındalık, öngörü ve beklentiler. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 8 (1), 257-286.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Alkan, C. (2011). *Eğitim teknolojisi* (8. Basım). Anı Yayıncılık, Ankara.
- Cengiz, D. (2010). MEB öğretmenlerinin TTNET Vitamin kullanımında Uşak örneği. *IX. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, İzmir, 87.
- Çepni, S. (2010). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (5. Baskı). Celepler Matbaacılık, Trabzon.
- Çakıroğlu, Ü. ve Akkan, Y. (2009). Dünyadaki ve Türkiye'deki bazı önemli öğrenme nesnesi ambarları. *İlköğretim Online Dergisi*, 8 (1), 1-4.
- Demirel, Ö. ve Yağcı E. (2011). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (5. Basım). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- DPT (2001). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2001-2005, 14.
- DPT (2007). Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı 2007-2013, 202.
- Genç, M. ve Genç, T. (2013). Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini takip etme durumları: Fatih projesi örneği, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 61-78.
- Green, T. (2001). Teaching students to critically evaluate web pages, *The Clearing House*, 75(1), 32-34.
- İşman, A. (2003)., Online yayıncılık Tojet (Uluslararası Online Eğitim Teknolojileri Dergisi) örneği. *Bilişim teknolojileri ışığında eğitim konferansı (BTEİ)*, Ankara.
- İşman, A. (2005). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Pegem Akademi, Ankara.
- Keleş, E. ve Turan, E. (2015). Öğretmenlerin fırsatları artırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi (Fatih) hakkındaki görüşleri, *Turkish Journal of Education*, 4 (2), 17-28.
- Kocaoğlu, B.Ü. (2013). Lise öğretmenlerinin Fatih Projesi teknolojilerini kullanmaya yönelik özyeterlik inançları: Kayseri ili örneği. Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

- Kurbanoğlu, S. (2002). Bilgi kaynaklarının değerlendirilmesi, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakóltesi Dergisi*, 19(1), 11–25.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2013). Eğitimde Fatih Projesi. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=4> adresinden 25 Aralık 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2014). Eğitimde Fatih Projesi. <http://www.eba.gov.tr> adresinden 20 Ocak 2014 tarihinde erişilmiştir.
- Numanoğlu, G. (1995). Bir eğitim ortamı olarak bilgisayardan yararlanmada politika ve stratejiler. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tanrıverdi, H. ve Sağır, S. (2014). Lise öğrencilerinin sosyal ağ kullanım amaçlarının ve sosyal ağları benimseme düzeylerinin öğrenci başarısına etkisi, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (18), 775-822.
- Tonboloğlu, B. ve Aydın, H. (2013). Öğrenme nesnesi ambarlarının kullanışlılık değerlendirmesi: eğitim.gov.tr sitesi örneği, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 9 (4), 456-480.
- Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (2013). Uluslar Arası Projeler. <http://yegitek.meb.gov.tr/www/itec/icerik/45> adresinden 25 Aralık 2013 tarihinde erişilmiştir.

8. EKLER

Ek 1: Anket formu**Eğitim Bilişim Ağı (eba)**

Değerli Katılımcı;

Bu anket, Fatih projesi kapsamında oluşturulan Eğitim Bilişim Ağı (eba)' na y3nelik 3đretmenlerin bilgi d3zeylerini ve bakış açılarını tespit etmek ve siteye ilişkin bir değerlendirme yapmak amacı ile hazırlanmıştır. L3tfen her maddeyi dikkatlice okuduktan sonra size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz. Bu ankette vereceğiniz cevaplar sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Bilimsel bir araştırmaya olan katkılarınızdan dolayı teşekk3r ederiz.

* Gerekli

1. Cinsiyetiniz *

- Kadın
 Erkek

2. Yaşınız *

- 21-25
 26-30
 31-35
 36- ve 3zeri

3. Eğitim durumunuz *

- Lisans
 Y3ksek Lisans
 Doktora

4. Çalıştığınız okul t3r3 *

- İlkokul
 Ortaokul
 Fen lisesi
 Sosyal bilimler lisesi
 Anadolu 3đretmen lisesi
 Anadolu lisesi
 Meslek lisesi
 D3z lise
 Diğer:

5. Branşınız *

6. Kıdem yılınız *

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- 16- ve üzeri

7. Çalıştığınız okulun bulunduğu yerleşim yeri *

- Köy
- Belediye
- İlçe
- İl

8. Yaşadığınız il *

9. Bilgisayar kullanma sıklığınız nedir? *

- Günde 1-2 saat
- Günde 3-4 saat
- Haftada 1-2 saat
- Haftada 3-4 saat
- Ayda 1-2 saat

10. Derse hazırlık ve ders içi etkinliklerde interneti kullanma sıklığınız nedir? *

- Nadiren
- Ara sıra
- Genellikle
- Her zaman

11. Sosyal eğitim içerikli siteleri kullanıyor musunuz? *

- Evet
- Hayır

12. Sosyal eğitim platformu eba (eğitim bilişim ağı) hakkında yeterince bilgiye sahip misiniz? *

- Evet
- Hayır
- Kısmen

13. eba hakkında hizmet içi eğitim aldınız mı? *

- Evet
- Hayır

14. eba' da yapabileceğiniz aktiviteleri ya da kullanabileceğiniz bölümleri biliyor musunuz? *

- Evet
- Hayır
- Kısmen

15. eba markette (tablet uygulamaları) bulunan kullanabileceğiniz uygulamaları biliyor musunuz? *

- Evet
 Hayır
 Kısmen

16. eba'yı okulda ya da ders hazırlık aşamasında kullanıyor musunuz? *

- Evet
 Hayır

17. eba'yı kullanma sıklığınız nedir?

- Nadiren
 Ara sıra
 Gnellikle
 Herzaman

18. eba'yı hangi amaçlar için kullanıyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Araştırma yapmak
 Döküman sağlamak
 Diğer okullardaki çalışmalardan haberdar olmak
 Haber eklemek
 Döküman (video, ses, görsel vb.) eklemek
 e-içerik bölümünü kullanmak
 e-kitap bölümünü kullanmak
 Diğer:

19. Hangi bölümün kullanışlı olduğunu düşünüyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Haber
 e-içerik
 e-dergi
 e-kitap
 Video
 Ses
 Görsel
 Tartışalım

20. eba'ya herhangi bir içerik yüklediniz mi? *

- Evet
 Hayır

21. Hangi bölüme yükleme yaptınız?

(birden fazla seçim yapabilirsiniz, yükleme yapmayanlar bu soruyu geçebilir)

- Haber
 Video
 Ses
 Görsel

22. Bir yüklem yaparken nelere dikkat ediyorsunuz?

(birden fazla seçim yapabilirsiniz, yüklem yapmayanlar bu soruyu geçebilir)

- İçerikte olmamasına
- Zenginleştirmek amacıyla
- Verimli olacağını düşündüğüm için
- Çalışmaları göstermek için
- Diğer:

23. Hangi alan ile ilgili videoları daha çok kullanıyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Ders destek (Kavram öğretimi, konu öğretimi vb.)
- Kişisel gelişim
- Belgesel
- Çizgi film
- Rehberlik
- Mesleki eğitim

24. Hangi bölümdeki dergileri daha çok kullanıyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Bilim
- Genel
- Kurumsal
- Okul dergileri
- Çocuk

25. Hangi bölümdeki kaynakların daha verimli olduğunu düşünüyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Haber
- e-içerik
- e-kitap
- e-dergi
- Video
- Ses
- Görsel

26. Hangi bölümdeki kaynakların daha etkili olduğunu düşünüyorsunuz? *

(birden fazla seçim yapabilirsiniz)

- Haber
- e-içerik
- E-kitap
- e-dergi
- Video
- Ses
- Görsel

27. "Tartışalım" bölümünü kullanıyor musunuz? *

- Evet
- Hayır

28. "Tartışalım" bölümünde yazdığınız sorulara cevap alabiliyor musunuz?

(bu bölümü kullanmayanlar bu soruyu geçebilirler)

- Evet
- Hayır

29. eba diğer eğitim içerikli sitelerden daha kullanışlıdır *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

30. e-içerik modülündeki kaynaklar ders için kullanışlıdır *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

31. Görsel modülündeki kaynaklar ders için kullanışlıdır *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

32. "Tartışalım" modülü diğer öğretmenlerle fikir alış veriş bakımından kullanışlıdır *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

33. eba market uygulaması (tablet uygulamaları) hem öğretmenler hem de öğrenciler için kullanışlıdır. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

34. Haber içeriği yeterince günceldir. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

35. Sitenin görsel tasarımı kullanıma uygundur. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

36. Siteden döküman indirmek konusunda problem yoktur. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

37. Site içi dolaşımında problem yaşanmamaktadır. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

38. eba içerisinde paylaşılan dökümanlar hedef alınan sınıf seviyelerine uygundur. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

39. eba içerisinde paylaşılan dökümanlar ders kazanımlarına uygundur. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

40. Öğretmenlerin ulaşabildiği ek kaynaklar kullanışlıdır. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

41. eba diğer eğitim içerikli sitelerden daha etkili ve verimlidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

42. eba eğitimde fırsat eşitliği sağlama açısından etkilidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

43. Ders destek kapsamında hazırlanan videolar etkili ve verimlidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

44. Görsel modülünde bulunan görseller ders içi kullanımlarda etkilidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
- Katılıyorum
- Katılmıyorum
- Kesinlikle katılmıyorum

45. Ses modülünde bulunan kaynaklar ders içi kullanımlarda verimlidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

46. eba öğrencilerin döküman ulaşımı açısından etkili ve verimlidir. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 kesinlikle katılmıyorum

47. eba eğitim-öğretimi geliştirmek açısından etkili ve verimli olacaktır. *

- Kesinlikle katılıyorum
 Katılıyorum
 Katılmıyorum
 Kesinlikle katılmıyorum

Bu konuda ilerde yapılabilecek akademik çalışmalara katılmak istiyor musunuz?

- Evet
 Hayır

Yapılabilecek çalışmalara katılabilmek için lütfen iletişim bilgilerinizi (ad, soyad,email) yazınız.

9. ÖZGEÇMİŞ ve İLETİŞİM BİLGİLERİ

20.05.1988 tarihinde Sivas'ın Yıldızeli ilçesinde doğdu. 2002 yılında Çöte İlköğretim Okulu'nu, 2005 yılında Şarkışla Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl 19 Mayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği programını kazandı. 2009 yılında bu programdan mezun oldu. 2010 yılında K.T.Ü Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisansa başladı. 2013 Aralık ayında Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde araştırma görevlisi olarak göreve başladı. 2014 Aralık ayında bu görevden ayrıldı. Yabancı dili İngilizce'dir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : Çöte Köyü Yıldızeli/SİVAS

E-posta : miyasetutar@gmail.com

Telefon : 0346 771 10 74